

Forskning om offentlig upphandling

David Sundén på uppdrag av Konkurrensverket

UPPDRAGSFORSKNINGSRAPPORT 2023:6

Konkurrensverket uppdragsforskningsrapport, december 2023
Författare: David Sundén
Foto: Scandinav

Förord

I Konkurrensverkets uppdrag ingår att främja forskning på konkurrens- och upphandlingsområdet. En del av det arbetet genomförs genom uppdragsforskning; forskning som genomförs på vårt uppdrag för att belysa eller undersöka en viss fråga inom våra ansvarsområden.

Offentlig upphandling och offentliga inköp omsätter mycket stora belopp årligen och påverkar företag, marknader och samhället i övrigt. De stora beloppen, de stora förändringarna som genomförts i upphandlingslagstiftningen samt fler och striktare krav på leverantörerna innebär ett större behov av kunskap och att forskning om offentlig upphandling borde få en allt större betydelse.

Fler forskare och fler lärosäten bedriver forskning om offentlig upphandling och Konkurrensverket är en av flera forskningsfinansiärer som ger bidrag till forskning om offentlig upphandling. Om den forskning som genomförs om offentlig upphandling är relevant och ändamålsenlig samt bidrar till att förbättra, effektivisera och utveckla regelverkens funktionssätt på ett önskvärt sätt är inte klarlagt.

På uppdrag av Konkurrensverket har ekonomie doktor David Sundén gjort en kartläggning av den svenska forskningen om offentlig upphandling och offentliga inköp de senaste 15 åren. Syftet är bland annat att identifiera områden som kan vara av betydelse för att förstå och bistå den offentliga upphandlingens funktionssätt och identifiera eventuella hinder som begränsar forskningen.

Till projektet har det knutits en referensgrupp bestående av Ann Eva Askensten (Upphandlingsmyndigheten), Magnus Johansson (Företagarna) och Ellen Hausel Heldahl (Svenskt näringsliv). Från Konkurrensverket har Alma Hemberg, Stefan Jönsson, Hanna Silwer och Joakim Wallenklint deltagit.

Författaren ansvarar själv för bedömningarna och slutsatserna i rapporten.

Stockholm, december 2023

Rikard Jermsten
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning	7
Summary.....	10
1. Inledning.....	13
2. Svensk forskning om offentlig upphandling	15
2.1 Metod.....	15
2.2 Vem forskar om offentlig upphandling?	18
2.3 Vad handlar forskningen om?	22
2.4 Vem finansierar forskningen?	27
2.5 Vilka områden är utforskade?.....	30
2.6 Vilka är barriärerna för forskning om offentlig upphandling?.....	39
3. Statistik om offentlig upphandling	42
3.1 Tillgänglig statistik om offentlig upphandling	42
3.2 Praktikernas syn på statistiken om offentlig upphandling	45
3.3 Forskarnas syn på statistiken om offentlig upphandling	47
4. Kort om forskning i utlandet.....	50
4.1 Hur bedrivs forskningen?	50
4.2 Två forskningscenter i Europa	51
4.3 Tre europeiska nätverk för offentlig upphandling	53
Referenser	55

Sammanfattning

Offentlig upphandling kostar över 800 miljarder kronor om året, vilket motsvarar nästan en femtedel av Sveriges BNP. Över tid har den offentliga upphandlingen alltmer politiserats och används i större utsträckning som ett styrmedel för att uppnå olika politiska mål. Denna utveckling har medfört mer komplexa upphandlingar med olika typer av krav som ställs på leverantörerna och de upphandlade tjänsterna och varorna. Samtidigt har reglerna för offentlig upphandling genomgått betydande förändringar över tid, i synnerhet genom anpassningar till EU-rätten.

Mot en sådan bakgrund har forskningen om offentlig upphandling fått en ökad betydelse. Bland annat för att undersöka om samhällets resurser används på ett effektivt sätt och analysera om styrningen får de effekter som eftersöks.

Syftet med denna studie är att: 1) sammanställa den svenska forskningen om offentlig upphandling sedan 2007, 2) identifiera vilka områden som anses utforskade och varför de är utforskade, 3) ge en övergripande bild av statistiken om offentlig upphandling och om eventuella brister i data begränsar forskningen. Nedan följer en sammanfattning av de viktigaste observationerna från denna studie.

Den svenska forskningen om offentlig upphandling

Sedan 2007 har 65 svenska forskare publicerat som minst två artiklar inom offentlig upphandling. Sammanlagt har de publicerat 108 vetenskapliga artiklar och 99 populärvetenskapliga rapporter.

I tillägg har 348 andra författare publicerat 54 vetenskapliga artiklar och 78 rapporter i ämnet. Dessa författare är organisationer, forskare med endast en vetenskaplig artikel eller personer utan anknytning till ett lärosäte. Antalet publikationer, både vetenskapliga artiklar och rapporter, har ökat något över tid.

Förstärk det tvärvetenskapliga och internationella samarbetet

Forskning om offentlig upphandling framhålls av de flesta forskare inom området vara både tvärvetenskaplig och internationell. Trots detta är den svenska forskningen begränsad både ur ett tvärvetenskapligt perspektiv och i sitt samarbete med forskare från utländska lärosäten. Forskningen karaktäriseras i stället av att till största del ske i inomvetenskapliga kluster av svenska lärosäten.

Forskningens svaga tvärvetenskapliga och internationella förankring påpekas dessutom av praktikerna som arbetar inom området. De saknar bland annat komparativa studier som beskriver hur EU-lagstiftningen implementerats och tillämpas i olika länder, där Sverige ingår som ett studieobjekt. Denna typ av jämförande forskning uppges av praktikerna vara betydligt starkare i utlandet. Problematiken, enligt praktikerna inom området, är att svenska politiker och tjänstemän uppfattar forskning utan svensk anknytning som mindre relevant. Detta gör det svårare att introducera nya kunskaper som kan förbättra den svenska upphandlingen.

Det finns således samhällsekonomiska värden som relativt enkelt kan skördas om ansvariga myndigheter arbetar för att stärka det tvärvetenskapliga och internationella forsknings-samarbetet. En billig och enkel åtgärd är exempelvis att anordna eller sponsra en årlig forskningskonferens inom offentlig upphandling till vilken även utländska forskare bjuds in.

En annan åtgärd är att avsätta delar av forskningsanslagen till att premiera tvärvetenskapliga studier och internationella forskargrupper.

Arbeta för att möta praktikernas efterfrågan på kunskaper

De yrkesverksamma inom offentlig upphandling har en tydlig bild om vad de saknar för kunskaper och vad de önskar lära sig. Önskemålen kan i stora drag sammanfattas som:

1. **Forskning som kan förbättra möjligheterna att göra bättre affärer.** Praktikerna menar att de många gånger inte tar aktiv del av forskningen inom juridik då de menar att de redan kan detta område väl. De uppger i stället att de saknar djupare ekonomisk kunskaper. De efterfrågar konkreta råd om hur man gör en god affär, vad som karaktäriserar en god affär och hur man vet om man har gjort en god affär. De menar även att den ekonomiska forskningen är intressant, men att den inte når ut i tillräckligt hög grad.
2. **Forskning som är praktiskt omsättningsbar.** Forskningen uppges många gånger vara för "akademisk" och att den därmed blir svår att ta till sig och/eller hitta. Praktikerna efterfrågar därför fler praktiska och populärvetenskapliga versioner av den forskning som bedrivs som tydligt kopplar forskningsresultaten till upphandlarnas vardag.
3. **Effekter av genomförda regelförändringar och andra effektutvärderingar.** Vissa av praktikernas önskemål är inte forskningens uppgift att besvara. Det handlar bland annat om relativt enkla effektutvärderingar som troligtvis bäst genomförs av ansvariga myndigheter. I sammanhanget är det dessutom viktigt att framhålla att vad som praktikerna upplever som samhällsviktiga kunskaper inte alltid går hand i hand med vad som är forskningsbart. Eventuella luckor i kunskaper som är av stort samhällsintresse kan således förbli outforskade om forskarna bedömer att frågeställningarna är svåra att få finansierade eller publicerade.

I vissa fall är praktikernas önskemål redan besvarade antingen av forskning eller i olika myndighetsrapporter. Detta är en indikation på att ansvariga myndigheter mycket enkelt kan förbättra spridningen av nya kunskaper med relativt få resurser. Det genom bättre kommunikation och genom att skapa mötesplatser för forskare och praktiker. Exempel på hur detta hanteras i utlandet är årliga konferenser eller återkommande seminarier.

Statistiken kan förbättras relativt enkelt

Forskning om offentlig upphandling kräver en bred palett av data. Det omfattar allt från enskilda formella detaljer om själva upphandlingen till utgifter efter leverantör. I stora drag kan forskning om offentlig upphandling inte sägas kräva större eller mer komplex data än andra forskningsområden. Däremot kan statistik och datahantering i vissa projekt ta mycket stora resurser i anspråk.

En förbättrad statistik och tillgång till uppgifter om enskilda upphandlingar motiveras av den utökade användningen av offentlig upphandling som politiskt styrmedel. Viktiga frågor är hur och i till vilken grad de politiska målen kan nås.

Möjligheterna till mer och bättre forskning inom offentlig upphandling ska dock ställas mot kostnaderna för att ta fram en bättre statistik. Samtidigt finns det utrymme att relativt enkelt förbättra statistiken om offentlig upphandling.

Ett exempel är att alla upphandlingar och inköpsavtal kan ges unika nationella identifikationsnummer. Sådana ID-nummer kan sedan användas genomgående i de upphandlande organisationernas och leverantörernas redovisnings- och faktureringsystem och i andra system kopplade till offentlig upphandling. Det innebär att uppgifterna i annonsdatabaserna kan knytas till viktiga ekonomiska uppgifter utan separat datainsamling, vilket förbättrar möjligheterna till mer kostnadseffektiv forskning.

Ett annat exempel där statistiken kan förbättras mycket enkelt är genom att upprätthålla regelefterlevnaden vad gäller efterannonseringen – i dagsläget efterannonseras enbart cirka 60 procent av alla upphandlingar. Mot bakgrund av att lagstiftaren infört en särskild lag för att förbättra statistiken och EU-kommissionen har påtalat bristerna är det anmärkningsvärt att staten accepterar att så låg regelefterlevnad. Det är synnerligen anmärkningsvärt eftersom de som bryter mot reglerna går att spåra utan ansträngning. De tre värsta syndarna är till exempel Stockholms stad, Göteborgs kommun och Trafikverket med mellan 150 och över 200 upphandlingar var som inte efterannonserats.

Summary

Public procurement costs over 800 billion SEK annually, which corresponds to almost one-fifth of Sweden's GDP. Over time, public procurement has become increasingly politicized and is being used to a greater extent as a policy instrument to achieve various political objectives. This development has resulted in more complex procurements with different types of requirements imposed on suppliers and the procured services and goods. At the same time, the Swedish rules for public procurement have undergone significant changes over time, particularly through adaptations to EU law.

Considering this, research on public procurement has become increasingly important. Among other things, to investigate whether society's resources are used efficiently and analyse whether public procurement achieves the desired political effects.

The objectives of this study are to: 1) compile the Swedish research on public procurement since 2007, 2) identify areas that are considered unexplored and the reasons behind their lack of research, 3) provide an overview of the statistics on public procurement and whether any limitations to data restrict the research.

The Swedish research on public procurement

Since 2007, 65 Swedish researchers have published at least two articles within the field of public procurement. In total, they have published 108 scientific articles and 99 popular science reports.

Additionally, 348 other authors have published 54 scientific articles and 78 reports on the topic. These authors include organizations, researchers with only one scientific publication, or individuals not affiliated with an academic institution. The number of publications, both scientific articles and reports, has slightly increased over time.

Enhance interdisciplinary and international collaboration

Research on public procurement is highlighted by most researchers in the field to be both interdisciplinary and international. However, Swedish research in this area is limited in terms of both interdisciplinary perspectives and collaboration with researchers from foreign institutions. Instead, the research is predominantly characterized by being conducted within intra-scientific clusters of Swedish institutions.

The weak interdisciplinary and international anchoring of the research is also emphasized by practitioners working in the field. They lack, among other things, comparative studies that describe how EU legislation has been implemented and applied in different countries, including Sweden as a study subject. According to practitioners, this type of comparative research is significantly stronger abroad. The issue, according to practitioners in the field, is that Swedish politicians and officials perceive research without Swedish connection as less relevant. This makes it more difficult to introduce new knowledge that can improve Swedish procurement.

There are, therefore, socio-economic values that can relatively easily be harvested if responsible authorities work to strengthen interdisciplinary and international research collaboration. One inexpensive and simple measure, for example, is to organize or sponsor an annual research conference on public procurement, inviting foreign researchers as well.

Another measure is to allocate parts of research funding to reward interdisciplinary studies and international research groups.

Work to meet practitioners' demand for knowledge

Professionals in public procurement have a clear understanding of what knowledge they lack and what they wish to learn. Their desires can be summarized as follows:

1. **Research that can improve the ability to make better business deals.** Practitioners often feel that they do not actively engage with legal research as they believe they already have a good grasp of this area. Instead, they express a need for deeper economic knowledge. They seek concrete advice on how to make a good deal, what characterizes a good deal, and how to determine if they have made a good deal. They also believe that economic research is interesting but does not reach them to a sufficient extent.
2. **Research that is practically applicable.** Research is often seen as too "academic," making it difficult to understand and access. Therefore, practitioners request more practical and popular science versions of research that clearly connect research findings to the everyday work of procurers.
3. **Effects of implemented regulatory changes and other impact evaluations.** Some of the practitioners' requests are not research questions. This includes relatively simple impact evaluations that are likely best conducted by responsible authorities. Additionally, it is important to note that what practitioners perceive as crucial knowledge for society does not always align with what is researchable. Any gaps in knowledge that are of significant societal interest may remain unexplored if researchers find the questions challenging to fund or publish.

In some cases, practitioners' requests have already been addressed either through research or various agency reports. This indicates that responsible authorities can easily improve the dissemination of new knowledge with relatively few resources, through better communication and by creating meeting places for researchers and practitioners. Examples of how this is handled abroad include annual conferences or recurring seminars.

Access to data can be improved relatively easily

Research on public procurement requires a wide range of data. It encompasses everything from individual formal details about the procurement process to expenditures by supplier. In general, research on public procurement cannot be said to require greater or more complex data than other research areas. However, statistics and data management in certain projects can require significant resources.

Improved statistics and access to information about individual procurements are justified by the increased use of public procurement as a policy tool. Key questions revolve around how and to what extent set political goals can be achieved.

The possibilities for more and better research in public procurement should be weighed against the costs of developing better statistics. At the same time, there is room to improve public procurement statistics relatively easily.

One example is to assign unique national identification numbers to all procurements and purchasing contracts. Such ID numbers can then be used consistently in the accounting and invoicing systems of procuring organizations and suppliers, as well as in other systems related to public procurement. This means that the information in advertisement databases can be linked to important financial data without separate data collection, thereby improving the potential for more cost-effective research.

Another example where statistics can be easily improved is by ensuring compliance with the post-advertisement requirement—currently, only about 60 percent of all procurements are advertised post-award. Given that the legislator has introduced specific laws to improve statistics and the European Commission has pointed out the shortcomings, it is remarkable that the state accepts such low compliance. This is particularly noteworthy because those who violate the rules can be easily traced. For instance, Stockholm City, Gothenburg Municipality, and the Swedish Transport Administration (Trafikverket) are among the worst offenders, with between 150 and over 200 procurements each that were not advertised post-award.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Sverige lägger nästan 3,4 procent av BNP på forskning och utveckling (FoU). Det motsvarar nästan 20 000 kronor per capita. Företagssektorn är den största finansiären och satsar årligen mer än 100 miljarder kronor på FoU. Den offentliga sektorn lägger cirka 43 miljarder varav huvuddelen går till universitet och högskolor. Den offentliga forskningsfinansieringen sker främst genom de stora forskningsråden Vetenskapsrådet, Vinnova, Formas och Forte. Tillsammans delar de ut medel på upp mot 17 miljarder kronor årligen. I tillägg delar även myndigheter med annat kärnuppdrag än forskningsfinansiering ut forskningsmedel – exempelvis Försäkringskassan, Kulturrådet, Naturvårdsverket och Konkurrensverket.

Offentlig upphandling omsätter över 800 miljarder kronor om året, vilket motsvarar nästan en femtedel av Sveriges BNP. Offentlig upphandling och offentliga inköp påverkar företag, marknader och det övriga samhället. Samtidigt har reglerna för offentlig upphandling genomgått betydande förändringar, i synnerhet genom anpassningar till EU-rätten. Över tid har offentlig upphandling dessutom alltmer politiserats och används i större utsträckning som ett politiskt styrmedel. Det handlar bland annat om att hållbarhet inom klimat och miljö, sociala hänsyn och ekonomi blir alltmer framträdande i samhället, vilket även påverkar den offentliga upphandlingens område. En konsekvens är att leverantörerna möter allt fler krav från upphandlande myndigheter.

Mot en sådan bakgrund har forskning om offentlig upphandling ökat i betydelse. Det för att utvärdera att samhällets resurser används på ett effektivt sätt, analysera om styrningen har de effekter som eftersöks och ge råd om hur upphandlingar på bästa sätt bör genomföras för att nå uppsatta mål.

Konkurrensverket är en forskningsfinansiär inom offentlig upphandling. Sett i relation till omfattningen av de offentliga inköpen är Konkurrensverkets anslag till forskning om offentlig upphandling relativt begränsade; drygt fem miljoner kronor årligen. Det finns andra finansiärer, men det är oklart vilka dessa är och hur mycket som sätts av årligen. Samtidigt är den samlade omfattningen av forskningen om offentlig upphandling okänd. Frågor som vem som forskar i ämnet, vad de forskar om, vilka lärosäten som bedriver forskning och vilka som finansierar är obesvarade. Om den totala forskningen som bedrivs upplevs som ändamålsenlig och relevant är inte heller kartlagt.

Syfte

Mot denna bakgrund är syftet med denna studie:

1. att kartlägga och kategorisera den svenska forskningen om offentlig upphandling sedan 2007.
2. att identifiera områden inom offentlig upphandling som anses utforskade och av större betydelse samt om möjligt förklara varför dessa områden förblivit utforskade.
3. att ge en övergripande bild och kategorisera statistiken om offentlig upphandling samt värdera om statistiken i sig begränsar forskningen.
4. att ge en övergripande bild av och exempel på hur forskning om offentlig upphandling är organiserad i andra länder.

Metod

Studien har genomförts på följande sätt:

1. **Litteratursammanställning.** Den svenska vetenskapliga litteraturen kring offentlig upphandling har sammanställts i en litteraturlista och i en lista över svenska forskare som publicerat sig i ämnet.
2. **Intervjuer.** Intervjuer med forskare och praktiker har genomförts för att skapa en bild av forskningen, utforskade ämnen och statistik.
3. **Omvärldsanalys.** Undersökningar har även genomförts med avseende på publicerad statistik och hur forskningen bedrivs utomlands. Detta genomfördes genom intervjuer och genomgång av publicerat material.

Avgränsningar

Studien tar bara med forskning om offentlig upphandling. Det finns en stor forskningslitteratur om inköp i allmänhet som inte har offentlig upphandling som studieobjekt men som är mycket relevant. Denna redovisas inte här.

För att avgränsa litteraturen är det nödvändigt att även begränsa antalet sökord och vilken typ av artiklar som ska ingå. De använda sökorden är naturligtvis begränsande, vilket medför en risk för undertäckning i materialet. Omfattningen av undertäckningen är inte möjlig att bedöma på förhand.

2. Svensk forskning om offentlig upphandling

2.1 Metod

Det är inte enkelt att sammanställa den svenska forskningen inom offentlig upphandling. Vad som är svensk forskning och vad som är forskning om offentlig upphandling är vida begrepp. För att operationalisera begreppen och avgränsa studien sammanställs forskningen i denna rapport utifrån tre dimensioner: publikation, svensk forskare samt projekt inom offentlig upphandling.

1. **Publikation:** Publikation är en *vetenskaplig artikel* eller *rapport* inom offentlig upphandling som en svensk forskare publicerat.
 - Med *vetenskaplig artikel* avses en vetenskapligt granskad artikel publicerad i en vetenskaplig tidskrift.
 - Med *rapport* avses uppdragsforskning, utredningar, artiklar eller publikationer som är en del av forskningens tredje uppgift, men som inte är vetenskapligt granskade.

Huvudmålet i studien är att kartlägga så många *vetenskapliga artiklar* som möjligt. Ett delmål har varit att skapa en publikationslista med så många *rapporter* som möjligt, men inte nödvändigtvis en heltäckande lista. Rapporter inkluderas, men särredovisas, eftersom de är viktiga källor till forskningen för de som arbetar med offentlig upphandling i praktiken.

Publikation "inom offentlig upphandling" definieras här som att publikationen i sin titel eller sammanfattning innehåller orden "offentlig upphandling"¹ och att publikationen bedöms handla om offentlig upphandling, inte bara att begreppet nämns.²

2. **Svensk forskare:** Svensk forskare är en person som har minst två publicerade vetenskapliga artiklar inom offentlig upphandling under perioden 2007–2023 samtidigt som personen var forskare på ett svenskt lärosäte.³
3. **Projekt:** Projekt definieras som forskningsprojekt som fått forskningsanslag via svenska offentliga medel och som på ett eller annat sätt adresserar frågor kring offentlig upphandling. Ett forskningsprojekt kan omfatta flera svenska forskare och leda till flera publikationer. Alla publikationer behöver inte nödvändigtvis handla om offentlig upphandling.

¹ Alternativt "offentliga inköp" eller "public procurement".

² Publikationer som uppenbart handlar om offentlig upphandling, men som inte innehåller sökorden, inkluderas även. Sådana publikationer kommer delvis från de forskare som intervjuats, från genomgångar av svenska forskares publikationslistor och andra källor.

³ Det finns forskare som i enstaka fall ingår i forskningsprojekt som handlar om offentlig upphandling, men de har en annan specialisering än offentlig upphandling. Kravet på minst två publicerade artiklar gör att många av dessa "one-hit-wonders" faller bort.

Kartläggningen gäller perioden från och med 2007 då den nya lagstiftningen om offentlig upphandling trädde i kraft.

Metod för sammanställning av publikationer, forskare och projekt

För att hitta så stor andel som möjligt av den svenska forskningen har följande ansats använts:

1. Metod för att hitta publikationer inom offentlig upphandling:
 - a. Genomgång av Konkurrensverkets lista över forskningsartiklar som publicerats med hjälp av Konkurrensverkets forskningsmedel.
 - b. Genomgång av Konkurrensverkets lista över uppdragsforskningsrapporter.
 - c. Sökning i Google-Scholar⁴ efter följande söktermer: "offentlig upphandling", "offentliga inköp", "public procurement site:.se". Examensarbeten och studentuppsatser exkluderas.
 - d. Sökning i DiVA⁵ med följande söktermer: "offentlig upphandling", "offentliga inköp", "public procurement" efter artiklar, böcker och kapitel i böcker som är vetenskapligt granskade.
 - e. Sökning efter forskningsprojekt i Swecris⁶ med följande söktermer: "offentlig upphandling", "offentliga inköp", "public procurement".
 - f. Genomgång av följande tidskrifter sedan 2007 för att söka efter svensk upphandlingsforskning:
 - i. Journal of Public Procurement
 - ii. The Public Procurement Law Review
 - iii. Sustainability
 - iv. Ecological Economics
 - v. Environmental Economics
 - vi. Journal of Purchasing and Supply Management
 - vii. Scandinavian Journal of Public Administration
 - g. Genomgång av samtliga svenska forskares publikationslistor efter publikationer om offentlig upphandling.

⁴ <https://scholar.google.com/>

⁵ <https://www.diva-portal.org/>

⁶ <https://www.vr.se/swecris#/>

2. Metod för att finna svenska forskare:
 - a. Kontroll av lärosäte
 - i. Kontroll av att den potentiella svenska forskarens lärosäte i huvudsak är svenskt vid publikationstillfället.
 - ii. Tillhör personen ett svenskt lärosäte och har minst två vetenskapliga publikationer inom offentlig upphandling läggs personen till listan över svenska forskare.
 - b. Medförfattare till en publikation inom offentlig upphandling sätts upp som potentiell svensk forskare och genomgår processen (a.) ovan.
3. Metod för att finna projekt:
 - a. Sökning efter forskningsprojekt i Swecris med följande söktermer: "offentlig upphandling", "offentliga inköp", "public procurement".
 - b. Genomgång av Konkurrensverkets utdelade forskningsmedel.

Baserat på de vetenskapliga artiklarnas titlar och sammanfattningar har samtliga artiklar kategoriserats utifrån de huvudsakliga ämnesområden och upphandlingsområden de tar upp.

Artiklarna bedöms även utifrån om forskningen är tillämpad och om forskningen är empirisk. För att bedömas som tillämpad ska forskningen vara tillämpbar för praktiker i sitt arbete. Denna typ av kategorisering är relativt svår att göra, i synnerhet enbart baserat på artiklarnas titlar och sammanfattningar. Bedömningen är generös i den meningen att i tveksamma fall så bedöms artikeln vara tillämpad. För att forskningen ska bedömas som empirisk ska empiriska underlag och empiriska metoder på något sätt ligga till grund för slutsatserna. Här ingår statistik, intervjuer, enkäter, fallstudier och andra empiriska metoder. Förvånansvärt många artiklar beskriver inte metoden i tillräcklig omfattning i sammanfattningen. Och det kan vara så att empiriska artiklar därför klassats fel och som icke-empiriska.

Intervjuer med forskare och praktiker

Ett antal intervjuer genomfördes inom ramen för uppdraget. Intervjuerna riktade sig till tre grupper: forskare och praktiker samt andra intressenter inom offentlig upphandling. Med praktiker avses här personer med lång erfarenhet av praktiskt arbete inom offentlig upphandling.

De svenska forskarna som tillfrågades om intervju valdes ut på grund av att de publicerat ett flertal artiklar och varit aktiva under de senaste åren. Praktikerna valdes ut genom nätverk och rekommendationer med krav på lång erfarenhet inom offentlig upphandling.

Intervjuerna genomfördes som ett samtal på cirka en timme inom ett antal frågeområden, inte utifrån ett färdigt frågeformulär. För praktikerna var frågeområdena: Personens bakgrund, Svensk forskning om offentlig upphandling, Forskning i arbetet, Statistik, Utländsk forskning samt Allmänna kommentarer. För forskarna var frågeområdena:

Personens bakgrund, Den egna forskningen, Forskningen som helhet, Finansiering, Utländsk forskning, Statistik samt Allmänna kommentarer.

Intervjuerna genomfördes under vecka 15 till 22 under 2023.

De intervjuades namn och bakgrund redovisas inte. Några få intressanta och relevanta kommentarer från intervjuerna utelämnas eftersom det är uppenbart vem som har sagt det eller vilket lärosäte personen tillhör.

Begränsningar

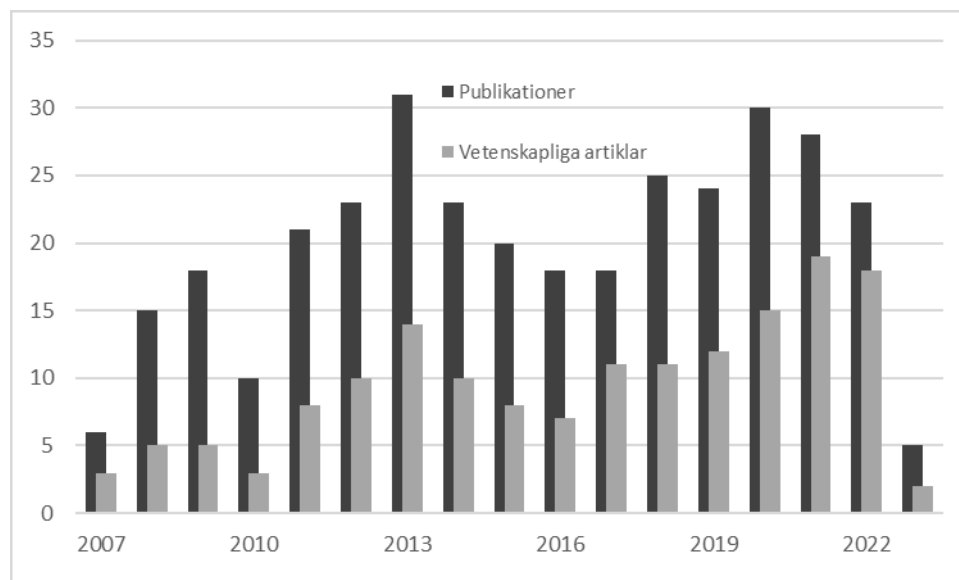
Kartläggningen gör inga anspråk på att vara heltäckande. Det finns ett flertal felkällor där sökordet "offentlig upphandling"⁷ begränsar antalet möjliga artiklar som går att finna. Forskning om offentlig upphandling görs troligtvis utan att detta nämns, varken i titel eller sammanfattning. Det ligger utanför detta uppdrags möjlighet att försöka vara heltäckande i detta avseende.

2.2 Vem forskar om offentlig upphandling?

Av kartläggningen framgår att 65 svenska forskare publicerat minst två vetenskapliga artiklar inom offentlig upphandling. Dessa forskare har sedan 2007 författat 108 artiklar och 99 rapporter. Huvuddelen, 84 av 108 vetenskapliga artiklarna, har som minst två författare.

I tillägg till detta har 348 andra författare publicerat 54 vetenskapliga artiklar och 78 rapporter i ämnet. Dessa författare är forskare med endast en vetenskaplig publikation, personer utan anknytning till ett lärosäte och organisationer.

Figur 1 Antal publikationer och forskare efter lärosäte sedan 2007

Källa: Egna beräkningar.

Sammanlagt har 413 författare publicerat 339 publikationer inom offentlig upphandling under perioden 2007–2023. Antalet publikationer och har ökat något över tid, se figur 1.

⁷ Och även alternativt "offentliga inköp" eller "public procurement".

Under perioden 2007 till 2015 publicerades 147 publikationer och 58 vetenskapliga artiklar. Det kan jämföras med 186 publikationer och 101 vetenskapliga artiklar under perioden 2016 till 2022.

2.2.1 Lärosäten och forskarkluster

14 svenska lärosäten har eller har haft svenska forskare inom offentlig upphandling sedan 2007. Jämfört med den totala produktionen av vetenskapligt granskade publikationer från de 14 lärosätena utgör de 108 artiklarna om offentlig upphandling mindre än 0,3 promille.

Umeå universitet, Södertörns högskola, Örebro universitet och Handelshögskolan

På Umeå universitet finns sex svenska forskare som är och har varit aktiva. De har i genomsnitt publicerat 3,5 vetenskapliga artiklar per forskare sedan 2007. Central för forskningen är Sofia Lundberg med 31 publikationer om offentlig upphandling, varav 18 i vetenskapliga tidskrifter.

Tabell 1 Antal publikationer och forskare efter lärosäte sedan 2007

Lärosäte	Antal publikationer	Antal vetenskapliga artiklar	Antal svenska forskare	Antal vetenskapliga artiklar per svensk forskare
KTH	38	25	13	1,9
Umeå universitet	37	21	6	3,5
Linköpings universitet	27	20	10	2,0
Luleå tekniska universitet	24	14	4	3,5
Lunds universitet	34	13	7	1,9
Södertörns högskola	26	11	7	1,6
Örebro universitet	11	8	2	4,0
Karlstads universitet	10	7	4	1,8
Linnéuniversitetet	7	7	3	2,3
Chalmers	7	6	3	2,0
Uppsala universitet	7	5	3	1,7
Stockholms universitet	24	4	1	4,0
Göteborgs universitet	6	2	1	2,0
Handelshögskolan	7	2	1	2,0

Källa: Egna beräkningar.

Umeå universitet kan även sägas utgöra ett nav för ett kluster av lärosäten som forskar om offentlig upphandling. 17 av universitetets 37 publikationer har medförfattare från ett annat lärosäte. Av de vetenskapliga artiklarna är 10 av 21 skrivna i samarbete med annat lärosäte. I klustret ingår Södertörns högskola (12 samförfattade publikationer med Umeå universitet), Örebro universitet (6 publikationer) och Handelshögskolan (2).

Tillsammans har klustret 19 forskare med 59 publikationer, varav 30 vetenskapliga artiklar. Klustret domineras av nationalekonomer och har varit aktivt sedan åtminstone 2008. Mest aktiva är, förutom Sofia Lundberg, Mats Bergman på Södertörns högskola och Per-Olov Marklund på Umeå universitet.

Konkurrensverket och Vetenskapsrådets är viktiga finansiärer och nämns som forskningsfinansiärer i 26 respektive 10 gånger i klustrets publikationer.

På de universitet och högskolor som ingår i klustret publicerades i övrigt över 63 000 vetenskapligt granskade publikationer under samma period. Publikationerna om offentlig upphandling motsvarar då en halv promille av samtliga publikationer.

KTH och Luleå tekniska högskola

KTH har 38 publikationer om offentlig upphandling, varav 25 är vetenskapliga artiklar. De 25 artiklarna motsvarar knappt 0,3 promille av alla samtliga vetenskapliga publikationer från de två högskolorna.

De första publikationerna är från 2011 och de flesta, 29 stycken, är från 2018 och senare. 13 forskare är aktiva på KTH inom forskning om offentlig upphandling och de har i snitt 2 vetenskapliga publikationer var. Många publikationer har flera medförfattare, varav en stor andel endast förekommer en gång som författare inom offentlig upphandling.

Många publikationer är även samförfattade med Luleå tekniska universitet. Tillsammans kan de två lärosätena ses som ett kluster. Forskarna i klustret kan beskrivas av att de i grunden har en ingenjörsutbildning som kombinerats med utbildningar inom andra områden. I flera fall kombineras ingenjörsutbildning med olika inriktningar av företagsekonomi såsom organisation och ledning.

Sedan 2007 har klustret publicerat 48 publikationer, varav 32 är vetenskapliga artiklar. Central för forskningen inom klustret är Per Erik Eriksson på Luleå tekniska universitet med 21 publikationer, varav 12 vetenskapliga artiklar. Under senare år har ett flertal personer doktorerat inom klustret och fortsatt sin akademiska bana med stort fokus på offentlig upphandling. Sofia Lingegård och Daniella Troje på KTH är två av dessa.

Huvuddelen av forskningen är inriktad på upphandling av infrastruktur och byggprojekt. De områden som undersöks är främst inom hållbarhet samt ledning och organisation. Flera studier karaktäriseras av hur upphandlingar designas för att kunna ta hänsyn till olika typer av hållbarhetskriterier i synnerhet sociala krav samt klimat- och miljökrav. En annan framträdande del handlar om hur den upphandlande myndigheten och leverantörer, var för sig och tillsammans, ska organisera sig för att på bästa sätt hantera och leda de projekt som upphandlas. Forskningen genomförs ofta som fallstudier av mycket omfattande bygg- eller infrastrukturprojekt där data om projektet samlas in via intervjuer, enkäter, dokumentation, leverantörsreskontra och annan information.

Delar av forskningen riktas inte mot offentliga aktörer och klustret genomför således forskning om upphandling och inköp, i synnerhet av byggprojekt, i privat regi. Denna forskning klassas i denna rapport inte som forskning om offentlig upphandling trots att de mycket väl kan vara tillämpliga och värdeskapande för forskning och praktik inom offentlig upphandling.

Trafikverket är en viktig partner för klustrets forskning. Det som finansiär, som deltagare i forskningsprojekt samt som studieobjekt för de upphandlingar myndigheten genomför. Formas och Trafikverket nämns flest gånger som forskningsfinansiärer av forskarna inom klustret; 18 respektive 10 gånger. Konkurrensverket nämns 3 gånger.

ProcSIBE

Inom ramen för ProcSIBE (Procurement for Sustainable Innovation in the Built Environment)⁸ har forskare från Sveriges byggnadsuniversitet, där de fyra stora tekniska universiteten ingår, bildat ett forskarnätverk. Nätverket startades 2015 och består av en kärngrupp om sju forskare från Luleå tekniska universitet, KTH samt Lunds och Karlstads universitet. Ytterligare 18 forskare tillhör nätverket.

Syftet är att hitta samarbeten mellan forskare, näringsliv, offentliga aktörer och andra organisationer för att förbättra kunskaperna om upphandling av byggprojekt, både privata och offentliga. Nätverket är inriktat på att hitta tvärvetenskapliga samarbeten. Därför ingår även rättssociologer och statsvetare.

Nätverket har en omfattande publikationslista.⁹ Många av publikationerna kan klassas som forskning om offentlig upphandling. Men inte alla eftersom de inte innehåller "offentlig upphandling" som sökord. Trots detta är flertalet tillämpbara och bör bidra till kunskapen inom området "offentlig upphandling".

Linköping

Forskarna på Linköpings universitet har varit aktiva sedan som minst 2008 inom offentlig upphandling. Ett stort fokus är på transporter och i synnerhet på upphandling av buss-tjänster. Forskningen inom transporter kombinerar de främst med ämnen som grön hållbarhet och upphandlingsdesign. Linköpings universitet har få samförfattade publikationer med forskare på andra lärosäten. I de fall det förekommer är det med Karlstads universitet.

Övriga lärosäten

På Karlstads universitet har nyligen ett flertal statsvetare börjat forska om offentlig upphandling utifrån bland annat frågeställningar om privatisering av offentlig sektor och hållbarhet. Två av forskarna är dessutom aktiva inom nätverket ProcSIBE.

Lunds universitets forskning inom offentlig upphandling omfattar flera institutioner, ämnes- och upphandlingsområden. Forskarna verkar dock inte som ett kluster utan snarare inom de enskilda institutionerna, såsom juridik eller ekonomi. Endast 8 av 34 publikationer är samförfattade med andra lärosäten, och då tillsammans med KHT, Luleå tekniska högskola och Chalmers.

Forskaraktiviteten på Stockholms och Göteborgs kan härledas till en eller två enskilda forskare som varit mycket aktiva inom offentlig upphandling, särskilt inom juridik. På andra lärosäten kan forskningen om offentlig upphandling till stor del beskrivas som en tillämpning inom ramen för forskning i andra ämnen.

2.2.2 Tidskrifter

Forskningsresultaten publiceras i en mycket stor mängd vetenskapliga tidskrifter. De vetenskapliga artiklarna återfinns i 114 olika tidskrifter, varav 96 tidskrifter enbart publicerat en

⁸ <https://www.procsibe.se/en/home/>

⁹ <https://www.procsibe.se/en/publications/>

artikel från en svensk forskare om offentlig upphandling. Tidskrifterna Sustainability och Journal of Public Procurement har flest artiklar från svenska forskare i ämnet.

Tidskrifterna bedöms inte utifrån kvalitet eller ranking. Observera dessutom att vissa tidskrifter publicerar både granskade och ogranskade artiklar. I de fall det är oklart om artikeln är vetenskapligt granskad har "Referee"-statusen i DiVA:s register används för att klassificera artikeln.

Tabell 2 Antal artiklar efter tidskrift

Tidskrift	Antal vetenskapliga artiklar	Antal tillämpade artiklar	Antal empiriska artiklar
Sustainability	12	7	10
Journal of Public Procurement	8	3	2
Construction Management and Economics	6	3	5
Journal of Cleaner Production	6	3	4
Journal of Purchasing and Supply Management	4	3	2
Scandinavian Journal of Public Administration	4	3	3
BMC Health Services Research	3	0	2
Research in Transportation Economics	3	2	3
Ecological Economics	2	1	2
Environmental Economics	2	2	0
Förvaltningsrättslig Tidskrift	2	0	0
Journal of Environmental Planning and Management	2	1	2
Journal of Transport Economics and Policy	2	0	0
Juridisk Tidskrift	2	0	0
Management of Environmental Quality	2	2	2
Public Money & Management	2	0	1
Sociologisk forskning	2	0	2
The TQM Journal	2	0	1
Övriga tidskrifter med endast en artikel	96	38	60
Summa	162	68	101

Källa: Egna beräkningar.

Artiklarna i Sustainability är relativt unga där nio av de tolv artiklarna är från och med 2020. Huvuddelen av forskarna som publicerat sig i tidskriften är från KTH. Publikationerna i Journal of Public Procurement är jämförelsevis äldre och merparten är från perioden 2007 till 2012. Huvuddelen av forskarna kommer från Umeå och Örebro universitet.

2.3 Vad handlar forskningen om?

För att ge en bild av vad forskningen handlar om beskrivs publikationerna för det första utifrån hur författarna själva har klassificerat sin forskning. För det andra utifrån ett antal ämnesområden och upphandlingsområden som tas upp i titel och sammanfattningar. Vad gäller både ämnesområden och upphandlingsområden framgår dessa ofta tydligt i titel och i sammanfattningar.

Kategoriseringar utifrån andra perspektiv är dock svåra att göra, med utan att alla vetenskapliga artiklar gås igenom i fulltext. Exempelvis skulle en kategorisering kunna utgå från vilken typ av upphandlingslagstiftning som berörs. I de flesta sammanfattningar varken nämns eller berörs vilken lagstiftning som avses, i synnerhet de som är författade på engelska. Det medför att en sådan kategorisering behöver göras implicit baserat på informationen i titel och sammanfattning, alternativt utifrån fulltexten. Även om en sådan genomgång skulle vara intressant ryms det inte inom ramen för detta uppdrags omfattning.

2.3.1 Nyckelord

Huvuddelen av publikationerna är kategoriserade av författarna själva med 980 engelska nyckelord, varav 588 unika. Av de unika nyckelorden innehåller 173 ordet "procurement" och ordet "Sweden" nämns 15 gånger.

De engelska nyckelorden varierar betydligt och 80 procent av de unika nyckelorden förekommer bara en gång. De mest frekventa orden i de engelska nyckelorden är:

- innovation: 26 gånger
- construction: 25
- social: 25
- transport: 22
- sustainability: 21
- auction: 20
- green: 19
- infrastructure: 15

161 svenska nyckelord användes, varav 102 var unika. "offentlig upphandling" och "upphandling" förekommer 50 gånger.

De mest frekventa orden i de svenska nyckelorden var:

- miljö: 7 gånger
- energi: 4
- kommuner: 3
- klimat: 3
- konkurrens: 3
- social: 3
- bygg: 3

2.3.2 JEL-klassifikationer

Den nationalekonomiska litteraturen har en förutbestämd klassificeringsnomenklatur, där de vetenskapliga artiklarna ansätts så kallade JEL-koder. 34 publikationer var klassade enligt JEL-systemet. Koden för offentlig upphandling, JEL: H57, var den mest frekventa koden och användes i 25 publikationer.

Huvudklassificeringen JEL: H - Offentlig ekonomi var den mest frekvent i 30 publikationer, därefter JEL: D - Mikroekonomi (23), JEL: L - Industriell organisation (21), JEL: O - Ekonomisk utveckling, innovationer, teknologisk utveckling och tillväxt (19).

På specifik nivå var de mest frekvent använda klassificeringarna:

- D44 – Auktioner (i 16 publikationer)
- 032 – Ledning av teknologisk utveckling och FoU (5)
- L33 – Offentliga företag och offentlig-privata företag (5)
- Q01 – Hållbar utveckling (4).

2.3.3 Ämnesområden

Baserat på de vetenskapliga artiklarnas titlar och sammanfattningar har artiklarna kategoriserats utifrån ett antal ämnesområden. Ämnesområdena är satta utifrån en övergripande benämning som inrymmer hur forskarna inom olika fält benämner liknande begrepp på olika sätt. Exempelvis benämner nationalekonomerna genomgående en övergång till privata aktörer som utförare av offentligt finansierad verksamhet som "privatisation". Inom andra fält används exempelvis ordet "marketisation" för samma fenomen.

Det finns fyra mer utforskade ämnesområden: Upphandlingsdesign, Grön hållbarhet, Organisation och ledning samt Privatisering.

Upphandlingsdesign

Med "upphandlingsdesign" avses här hur offentliga upphandlingar utformas, bör utformas, utvärderas samt effekter av olika utformningar och utvärderingsmetoder. Det kan handla om hur specifika utvärderingskriterier bör utformas, konsekvenserna av olika prissättningsstrategier eller hur kvalitet på bästa sätt upphandlas.

Uppskattningsvis tar 43 av de vetenskapliga artiklarna upp design av upphandlingar. Av dessa bedömdes lite mer än hälften vara tillämpade och direkt användbara för upphandlande organisationer. 31 av artiklarna var empiriska. Publiceringar inom området finns sedan 2007, men antalet ökar över tid. En tredjedel av de vetenskapliga artiklarna inom området är från och med 2019.

Grön hållbarhet

Med "grön hållbarhet" avses här hållbarhet inom bland annat områdena klimat, miljö och cirkularitet. Många gånger kombineras "grön hållbarhet" med "upphandlingsdesign".

28 vetenskapliga artiklar tar upp "grön hållbarhet". Drygt hälften bedömdes vara tillämpade och knappt 70 procent vara empiriska. Antalet publikationer inom området har ökat över tid och mer än hälften av publiceringarna är från och med 2019.

Tabell 3 Antal artiklar efter ämnesområde

Ämnesområde	Antal vetenskapliga artiklar	Antal tillämpade artiklar	Antal empiriska artiklar
Upphandlingsdesign	43	23	31
Grön hållbarhet	38	21	26
Organisation och ledning	22	12	19
Privatisering	18	5	15
Sociala krav	12	7	9
Innovation	11	6	5
EU	8	1	3
Auktioner	6	1	2
Korruption	5	1	2
Värdekedjor	5	1	5
Kostnadseffektivitet	4	2	2
Arbetsmarknad	3	0	1
E-upphandling	3	3	1
Kvalitet	3	2	1
Förseningsavgifter	2	0	0
Konkurrens	2	0	1
Offentlig-privat samverkan	2	0	1
Funktionsupphandling	1	0	0
Gender	1	1	0
Juridisk praxis	1	0	1
Regional utveckling	1	0	0
Små och medelstora företag	1	0	1
Säkerhet	1	0	1
Välfärdsteknologier	1	0	1
Överprövning	1	0	0
Saknas tydligt ämnesområde	16	7	5

Källa: Egna beräkningar.

Organisation och ledning

Med "organisation och ledning" avses artiklar som analyserar organisationen och/eller ledning av upphandlande myndigheter, leverantörer eller upphandlade projekt.

Uppskattningsvis tar 22 vetenskapliga artiklar tar upp "organisation och ledning". Området är relativt nytt och huvuddelen av publiceringarna är sedan 2018. De allra flesta är empiriska och knappt hälften är tillämpade. Många av artiklarna berör byggande och infrastruktur. Det vill säga stora projekt med betydande samhällskonsekvenser som ställer höga krav på organisering och ledning från såväl upphandlande myndighet som leverantörer.

KTH och Luleå tekniska universitet står för mer än hälften av de publicerade artiklarna kategoriserade som "organisation och ledning".

Privatisering

Med "privatisering" avses artiklar som tar upp frågor om privata utförare av offentligt finansierad verksamhet. Det kan beröra utvärderingar av "privatiserade" välfärdstjänster, jämförelser mellan privata och kommunala utförare eller hur sådana tjänster ska upphandlas eller köpas in.

18 artiklar tar upp privatiseringsfrågor, varav 15 bedöms som empiriska och 5 som tillämpade. Ett flertal artiklar är effektutvärderingar av privatisering av olika välfärdstjänster. Andra berör hur privatisering påverkat till exempel arbetsförhållanden.

2.3.4 Upphandlingsområden

Baserat på de vetenskapliga artiklarnas titlar och sammanfattningar har de även kategoriserats utifrån en grov indelning av vad som upphandlas. 55 artiklar är mer generella och tar inte upp någon specifik tjänst eller produkt. Det finns fyra mer utforskade upphandlingsområden: tjänster, transporter, byggprojekt och infrastrukturprojekt.

Tjänster

De flesta artiklar berör upphandling av tjänster i någon form. Områdena varierar betydligt från konsulter till sophantering via it-tjänster. De flesta artiklar bedöms vara empiriska och cirka hälften tillämpade.

Transport

Drygt 20 artiklar handlar om offentlig upphandling av transporter. En stor del av dessa undersöker hur upphandlingar av transporter ska designas, många gånger i kombination med krav på grön hållbarhet. Energimyndigheten nämns som finansiär i 20 procent av artiklarna.

Bygg

Knappt 20 artiklar berör offentlig upphandling av byggprojekt. Flertalet tar upp sociala och gröna hållbarhetskrav i byggupphandlingar och hur dessa ska designas och utvärderas. Ytterligare dimensioner är hur upphandlande myndigheter och/eller leverantörer ska organisera sig för att kunna ställa respektive uppfylla sociala krav.

De flesta publikationer är från 2016 och framåt och är författade av klustret KTH och Luleå tekniska universitet.

Infrastruktur

18 artiklar berör upphandling av infrastrukturprojekt. På liknande sätt som med byggprojekten handlar flera artiklar i stora drag om hur grön hållbarhet inkluderas i upphandlingarna samt hur projekten organiseras och leds.

I stort sett samtliga publikationer från de senaste tre åren kring offentlig upphandling om infrastruktur är från forskarklustret KTH och Luleå tekniska universitet.

Tabell 4 **Antal artiklar efter upphandlingsområde**

Upphandlingsområde	Antal vetenskapliga artiklar	Antal tillämpade artiklar	Antal empiriska artiklar
Tjänster	23	12	18
Transport	21	11	17
Bygg	19	10	12
Infrastruktur	18	12	16
Vård, skola och omsorg	18	6	13
Produkter	10	5	8
Saknas tydligt upphandlingsområde	55	13	18

Källa: Egna beräkningar.

2.4 Vem finansierar forskningen?

Det finns mycket knapphändiga offentligt tillgängliga uppgifter om vem som finansierar forskning om offentlig upphandling och med hur mycket. Förutom Konkurrensverkets forskningsfinansiering finns inga heltäckande data.

Även om Swecris täcker beviljade medel till ett stort antal forskningsprojekt från de stora forskningsråden och vissa myndigheter så går det inte till fullo veta vilka projekt som mer eller mindre handlar om offentlig upphandling.

De publicerade vetenskapliga artiklarna nämner dessutom endast i drygt hälften av fallen vilka som finansierat forskningen. Det kan bero på att detta inte är relevant, exempelvis om forskningen finansierats av medel från lärosätet.

I detta avsnitt går vi igenom de uppgifter som finns. Man bör dock ha i åtanke att bilden som beskrivs inte är heltäckande.

2.4.1 Beviljade anslag enligt Swecris

Mellan 2008–2018 gick ungefär hälften av Konkurrensverkets forskningsanslag på 14 miljoner kronor årligen till forskning om offentlig upphandling. Från och med 2019 är forskningsanslaget cirka 11 miljoner kronor årligen, varav hälften går till forskning om offentlig upphandling. Mellan 2007 och 2022 har Konkurrensverket sammanlagt finansierat forskning om offentlig upphandling med cirka 100 miljoner.

Förutom Konkurrensverkets finansiering finns inga fullständiga och specifika uppgifter om finansiering av forskning om offentlig upphandling. Formas, Forte, Riksbankens Jubileumsfond, Statens energimyndighet, Vetenskapsrådet, Vinnova och Östersjöstiftelsen redovisar alla projekt som fått anslag i sin databas Swecris. Sökningar och sammanställningar av de uppgifter som finns där visar på att forskning om offentlig upphandling beviljats 132 miljoner kronor i forskningsanslag sedan 2008.

Totalt uppgår samtliga beviljade medel till forskning om offentlig upphandling till cirka 232 miljoner kronor under perioden 2007 och 2022, varav Konkurrensverket delat ut 100 miljoner kronor.

Tabell 5 Beviljade medel till forskningsprojekt om offentlig upphandling 2007–2022

Finansiär	Beviljade medel
Konkurrensverket	100 000 000
Vinnova	64 223 764
Formas	34 371 532
Vetenskapsrådet	10 154 999
Riksbankens Jubileumsfond	9 609 000
Statens energimyndighet	7 687 176
Östersjöstiftelsen	3 863 625
Forte	2 000 000
Summa	231 910 096

Källa: Konkurrensverket och Swecris.

Projekten som beviljats medel varierar kraftigt i både omfattning och till vilken grad som forskningsprojektet har offentlig upphandling som studieobjekt. Exempelvis tilldelades projektet "Pilotstudie angående tillgänglighet till vissa antibiotika"¹⁰ 22 miljoner kronor 2019 från Vinnova. I studien ingår t.ex. inköpskostnader, vilket ger en snedvriden bild. Det kan även finnas andra projekt som på liknande sätt inbegriper medel som i egentlig mening inte är resurser tilldelade till forskningen, utan till offentliga inköp. Exakt hur mycket av medlen som tilldelats ett projekt som är avsedd till just forskning om offentlig upphandling går dessutom inte att utläsa av projektbeskrivningarna. Än mindre går det att avgöra hur mycket av medlen som i praktiken går till forskning om offentlig upphandling. Uppgifterna måste därför tolkas med försiktighet.

2.4.2 Finansiärer enligt publikationerna

I den mån det framgår vem eller vilka som finansierat en publikation har detta noterats i förteckningen över publikationer. Hur mycket medel som varje publikation tilldelats är okänt.

Finansiärer av publikationerna

Sammantaget hänvisas 217 gånger till 58 olika finansiärer i publikationerna. Till stor del överensstämmer finansiärerna med de som redovisas i Swecris. Däremot visar antalet hänvisningar till finansiärer att summorna redovisade i Swecris troligtvis inte är tillförlitliga.

¹⁰ https://www.vr.se/swecris#/project/2019-02909_Vinnova

Tabell 6 Forskningsfinansiärer efter antal hänvisningar i publikationerna

Finansiär	Antal publikationer
Konkurrensverket	58
Formas	30
Vetenskapsrådet	18
Trafikverket	13
Energimyndigheten	10
Forte	8
Vinnova	8
Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse	7
K2	4
Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi	3
Svenska miljöinstitutet	3
Östersjöstiftelsen	3
Övriga finansiärer	52

Källa: Egna beräkningar.

Konkurrensverket är den forskningsfinansiär som hänvisas till oftast som finansiär i publikationerna; 58 gånger. Orsaken är bland annat att Konkurrensverket finansierar uppdragsforskning som ges ut i myndighetens rapportserie samt även publicerar egna rapporter i ämnet. Trafikverket och Energimyndigheten är utöver Konkurrensverket två viktiga myndigheter för att finansiera forskning och rapporter om offentlig upphandling. Formas och Vetenskapsrådet är de forskningsråd som nämns mest.

Finansiärer av de vetenskapliga artiklarna

Av de 162 publicerade vetenskapliga artiklarna saknas hänvisning till finansiärer i 75 artiklar. Totalt hänvisas till 43 olika finansiärer. Formas och Vetenskapsrådet uppges som finansiärer i 25 respektive 15 artiklar.

Konkurrensverket, Energimyndigheten och Trafikverket är tre viktiga myndigheter för att få finansiering till forskningen inom offentlig upphandling. Detta antyder att en betydande del av forskningen om offentlig upphandling och de rapporter som tas fram görs med statliga myndigheter som finansiärer, och inte de stora forskningsråden.

Det är viktigt att påpeka att ytterst få av de vetenskapliga artiklarna nämner utländska eller internationella forskningsfinansiärer. Exempelvis nämns bara Nordiska ministerrådet och Europeiska kommissionen en gång var. Hur detta ska förstås är inte helt klart. Det kan vara ett uttryck för att forskarna har sökt medel i utlandet eller internationellt men inte fått ansökan godkänd. Det kan även vara så att svenska forskare främst söker svenska forskningsmedel.

Tabell 7 Forskningsfinansiärer efter antal hänvisningar i vetenskapliga artiklar

Finansiär	Antal vetenskapliga artiklar	Antal tillämpade artiklar	Antal empiriska artiklar
Formas	25	13	19
Vetenskapsrådet	15	7	6
Konkurrensverket	13	7	9
Energimyndigheten	8	5	7
Forte	7	1	5
Trafikverket	7	4	7
Vinnova	6	3	2
Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse	4	3	4
K2	4	1	3
Östersjöstiftelsen	3	1	3
KK-Stiftelsen	2	1	1
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2	0	1
Bana väg för framtiden	1	0	1
Bio4energy	1	1	0
EU	1	0	0
f3 Innovationskluster för hållbara biodrivmedel	1	0	1
Horisont 2020	1	0	0
Italian Ministry of Education	1	0	0
J. Gust. Richert Memorial Fund	1	0	1
Länsförsäkringar AB	1	0	0
Nordiska ministerrådet	1	1	1
Riksbankens Jubileumsfond	1	0	0
Seventh Framework Programme	1	1	1
Spatial Planning	1	1	1
Svenska byggbranschens utvecklingsfond	1	0	1
The ARQ Foundation	1	0	1
The Crafoord Foundation	1	0	0
The European Commission	1	0	1
The Swedish Federation of Consulting Engineers and Architects	1	0	1
Transport Research Environment with Novel Perspectives	1	0	0
TrenOp	1	0	0

Källa: Egna beräkningar.

2.5 Vilka områden är utforskade?

2.5.1 Allmänna kommentarer

De allmänna kommentarerna är en sammanställning av synpunkter som togs upp av flera av de intervjuade. Sammanställningen är avsedd att ge en övergripande bild av hur man ser på den svenska forskningen som helhet inte som recensioner av enskilda forskares insatser.

Det saknas forskning om offentlig upphandling ur ett större samhällsperspektiv

Omfattningen av de offentliga inköpen och de belopp som omsätts via offentlig upphandling är en återkommande punkt i intervjuerna. Denna kommentar kombineras ofta med att offentlig upphandling i allt högre grad utvecklats till ett politiskt styrmedel, särskilt inom hållbarhet.

Givet ökad politisering av offentlig upphandling upplevs forskningen många gånger som för nischat och snäv, vilket riskerar att forskningen tappar i relevans. Återkommande beskrivningar är att forskningen handlar om offentlig upphandling i kombination med något ämnesområde. Ett exempel kan vara att forskningen avgränsas till analyser av hur ett visst kvalitetskriterium inom ett visst område ska tolkas, implementeras eller utvärderas. Detta i kontrast till en offentlig verksamhets mycket mer komplexa situation att tillhandahålla samhällstjänster med mer eller mindre politisk inblandning. Inom upphandlingsområdet konkretiseras detta bland annat i många olika typer av politiska krav på leverantörer, produkter och tjänster.

Mot en sådan praktisk verklighet återkommer två huvudsakliga utforskade och efterfrågade områden:

1. **Offentlig upphandling i en större samhällskontext.** Offentlig upphandling är inte med nödvändighet det enda sättet för en offentlig verksamhet att hantera sitt samhällsuppdrag. Ett önskemål är studier med bredare angreppssätt som relaterar offentlig upphandling till vilken samhällsnytta som är avsedd att uppnås och vilka effekter som man faktiskt kan uppnå. På så sätt kan offentlig upphandling studeras i en större kontext som ett sätt att skapa samhällsvärden. Då i jämförelse och konkurrens med andra tillvägagångssätt, såsom egenproduktion. Ett bredare samhällsperspektiv öppnar även för att värdera samhällsnyttan, affärsnyttan och verksamhetsnyttan av offentlig upphandling i kontrast till andra metoder. Det kan ge insikter om under vilka förutsättningar offentlig upphandling är en mer fördelaktig och effektiv väg att lösa samhällsuppdraget. Det är i detta sammanhang viktigt att intentionerna med upphandlingspolitiken faktiskt går hand i hand med vad som är praktiskt möjligt att uppnå. Annars blir politiken symbolisk och skapar onödiga kostnader.
2. **Offentlig upphandling som politiskt styrmedel.** I takt med att fler politiserade krav ställs blir upphandlingarna mer komplexa. Samtidigt följer att de rent affärsmässiga villkoren blir svårare att utvärdera. Vad kostar ett extra krav med syfte att motverka kriminalitet? Hur mycket extra kostar ett sådant krav i kombination med ett krav på social hållbarhet. Hur påverkar kraven konkurrensen eller andra önskvärda ekonomiskt politiska målsättningar? Får kraven avsedda effekter?

I slutändan är den viktiga frågan: är effekterna värda de extra kostnaderna? För att kunna göra bedömningar om och när offentlig upphandling är ett lämpligt politiskt styrmedel behöver upphandlingar inte enbart utvärderas utifrån kostnadseffektivitet. De behöver även jämföras med alternativa metoder att nå de uppsatta politiska målen.

Båda punkterna ovan hänger samman och visar på ett behov av att diskutera vad den offentliga organisationen syftar till att åstadkomma ur ett samhällsperspektiv. Detta skapar frågor om när och på vilket sätt offentlig upphandling är den relevanta metoden och ur ett samhällsperspektiv bästa sättet att nå verksamhetsmålen. Jämfört med forskning om annan

offentlig verksamhet beskrivs forskningen inom offentlig upphandling ur dessa perspektiv som jämförelsevis "svag" och i vissa fall "irrelevant".

Praktisk direkt omsättningsbar forskning är efterfrågad

I flera fall hänvisas till internationell forskning som inom vissa områden beskrivs ligga "20 år före" den svenska. Det gäller i synnerhet den affärsmässiga delen av offentlig upphandling, hållbarhetskrav samt funktions- och innovationsupphandling.

Återkommande nämns att forskningen blir för "akademisk", vilket gör den svår och/eller tar för lång tid att tillägna sig. Det tar dessutom lång tid att hitta relevant akademisk forskning. Det behövs mer praktiska och populärvetenskapliga omskrivningar och presentationer som direkt kopplar forskningsresultaten till upphandlarnas vardag.

Flera upphandlare deltar i forskningsprojekt som studieobjekt. De nämner att detta är ett synnerligen bra sätt att lära sig samtidigt som forskarna kan förstå den praktiska vardagen och de reella problemen. Fler samarbeten och mötesplatser för forskare och upphandlare eftersöks. Samarbeten framhålls som starka kunskapslyftare, att de underlättar forskningsfinansieringen och att de skapar bättre forskning.

Tillämpad svensk forskning är av stort värde i politiken

Den internationella forskningen kan naturligtvis ligga till grund för lärdomar inom praktiskt tillämplig inom offentlig upphandling. Politiker och ansvariga tjänstemän bedöms dock som svåra att påverka om forskningen och tillämpningen saknar svensk prägel. Det finns även ett behov av att kunna använda forskningen för att kunna avvisa faktafel, tyckande och dålig debatt, det eftersom forskningen har tyngd i sådana sammanhang.

Inom de områden som ovan identifierats släpa efter i Sverige finns tydliga utländska exempel som skulle kunna användas för att få till stånd förbättringar om de rakt av replikerades i svensk kontext. Sådana studier uppges kunna ha stort värde för de som arbetar praktiskt med offentlig upphandling. Dessa studier har inte alltid offentlig upphandling som primärt studieobjekt, utan är många gånger empiriska studier av hur näringslivet hanterar sina inköp. Det kan handla om utvärderingsmodeller, organisation och styrning eller hållbara inköp. Forskningen som bedrivs i Danmark, Nederländerna och Storbritannien framhålls ett flertal gånger som den främsta inom området.¹¹

Praktikerna kan juridiken, men behöver hjälp med ekonomi och styrning

Praktikerna menar att de många gånger inte tar aktiv del av forskningen inom juridik då de menar att de redan kan detta område väl. Den svenska juridiska forskningen används snarare case-baserat av praktikerna när ett behov uppstår.

De uppger i stället att de saknar de ekonomiska kunskaperna om "den goda affären" och hur stora upphandlade projekt ska organiseras och styras. De efterfrågar därför mycket mer konkreta råd om hur man gör en god affär, vad som karaktäriserar en god affär och hur man vet om man har gjort en god affär.

I förhållande till detta upplevs forskningen i många fall vara för teoretisk och för detaljerad jämfört med de praktiska problem som upphandlarna möter. I det korta perspektivet uppges därför forskningsresultaten att endast på marginalen kunna ändra den faktiska

¹¹ De utländska forskare som nämndes bidra till kunskaperna inom fältet är: Sue Arrowsmith, Frank Rozemeijer, Arjan van Weele, Jonathan O'Brien, Grith Skovgaard Ølykke och Carina Risvig Hamer.

tillämpningen. Samtidigt som den ekonomiska forskningen anses vara mycket intressant när den inte ut på ett sådant sätt att den får effekter. Det finns en efterfrågan på mer populärvetenskapliga framställningar av den ekonomiska forskningen med fokus på praktik. I vissa fall nämndes specifika publikationer som upplevs vara värdefulla, tillgängliga och som kan fungera som bra exempel för framtida populärvetenskapliga publikationer:

- Mats Bergmans mer populärvetenskapliga framställningar av sin forskning utgivna av Konkurrensverket sägs vara bra och många gånger direkt tillämpbara.
- Anders Lunander: "En logisk fälla – Relativ poängsättning av pris vid anbudsutvärdering i offentlig upphandling".
- Karl Lundvall och Kristian Pedersen: "Osund strategisk anbudsgivning i offentlig upphandling".
- Grith Skovgaard Ølykke: "Abnormally Low Tenders: With an Emphasis on Public Tenderers".

Konkurrensverkets mer populärvetenskapliga uppdragsforskning och egna publikationer ses även som viktiga bidrag till att tillgängliggöra den ekonomiska forskningen.

Det saknas forskning som jämför EU-länder

Det finns ett visst oförstående bland praktikerna för att den svenska forskningen inte genomför komparativa studier mellan EU-länderna och även med Norge. Det gäller inom alla områden, men i synnerhet inom juridiken.

I och med att EU-lagstiftningen gäller i alla medlemsstater är det intressant hur denna är implementerad och tillämpas i olika länder. Det borde därför finnas stora möjligheter till betydande lärdomar om man kan jämföra olika tillämpningar eller specifika upphandlingsområden och värdera om de ger upphov till skillnader i utfall. Det gäller särskilt vad gäller effekter på affärsmässigheten i avtalen och om andra länders tillämpning ger bättre utfall i kvalitet och pris.

2.5.2 Önskemål på konkreta forskningsområden och frågeställningar

I detta avsnitt sammanställs ett antal mer konkreta forskningsområden som anses utforskade och som framkom inom ramen för intervjuerna. Där så är möjligt har mer konkreta frågeställningar formulerats.

Vissa av förslagen är rena utvärderingar och andra faller troligtvis utanför ramen för normal forskningsverksamhet. Dessutom är vissa frågeställningar till viss del besvarade i forskning, rapporter från myndigheter eller på annan plats. I dessa fall kan man se önskemålen som en uppmaning att försöka kommunicera resultaten återigen. Vissa önskemål ligger dessutom nära vissa regeringsuppdrag som Upphandlingsmyndigheten fått i uppgift att utvärdera.

Frågeställningarna värderas inte på något sätt. Till exempel bedöms varken hur viktiga frågorna är eller om de är forskningsbara. Ordningen som frågeområdena tas upp är slumpmässig och återspeglar inte någon värdering av deras inbördes betydelse.

1. **Kategoristyrning.** Kategoristyrning har ökat i betydelse i takt med att allt fler offentliga organisationer infört och håller på att införa metoden i inköpsverksamheterna. Här saknas forskning med svensk tillämpning som vore värdefull i kontakter med politiker och tjänstemän. Utöver detta saknas fallstudier som utgör goda exempel om hur man gör, vilken nytta det medför och hur mycket man kan spara.
2. **Organisation av inköpsverksamheten.** I takt med att fler krav ställs, i synnerhet på hållbarhet, upplevs detta påverka såväl den egna som leverantörernas organisation. En frågeställning är hur man bör organisera sig för att säkerställa att kraven uppfylls. En annan fråga är var inköpsorganisationen ska placeras organisatoriskt. Till skillnad från många företag där inköp ofta är en del av ledningen, kan inköpsenheten i offentlig sektor vara placerad långt från ledningen. Här eftersöks kunskaper om vad som fungerar, under vilka förutsättningar och hur organisationen påverkar effektiviteten och kostnaderna.
3. **Innovations- och funktionsupphandling.** Mer forskning om innovationsupphandling framhålls som nödvändig för att klara förändrade samhällsförhållanden och hållbarhetsmålen, i synnerhet inom klimatområdet. Den svenska forskning som hittills tagits fram ses som bra, men är för generell och övergripande. Liknande kommentarer gäller även funktionsupphandlingar.

Det behövs mer konkret forskning som bidrar till kunskaperna om hur innovations- och funktionsupphandlingar genomförs. Mer specifikt behövs mycket mer forskning vad gäller kravställande. Den nederländska forskningen inom området uppges vara långt framme. Den ses som en förebild och används när så är möjligt.

4. **Referenstagning.** Det finns önskemål om mer omfattande, styrd och kvalitetsgranskad referenstagning. Här eftersöks forskning om hur detta ska ske på ett systematiskt och juridiskt korrekt sätt. Inom detta område finns även önskemål att undersöka huruvida ratingsystem för både leverantörer och upphandlande organisationer kan vara värdefullt och möjligt att införa inom offentlig upphandling.
5. **Digitalisering och automatisering.** Delar av upphandlingsarbetet kan digitaliseras och automatiseras. Det är dock inte klarlagt exakt vad som bör digitaliseras och automatiseras. Vilka delar ska man börja med, vilken är därefter prioriteringsordningen och hur långt kan man gå utan att det blir kontraproduktivt. Det vore bra med fallstudier som utgör goda exempel om hur man gör, vilken nytta det medför och hur mycket man kan spara.
6. **Korruption och kriminalitet.** Många av de intervjuade uttrycker en oro för den ökade kriminaliteten inom offentligt finansierad verksamhet och uppgav i flera fall konkreta frågor de sökte svar på. Varför bjuder oseriösa företag på offentlig upphandling och hur kan de vinna? Vilka metoder använder det privata näringslivet för att bekämpa kriminalitet och svart arbetskraft och ger de effekt? Hur påverkas konkurrensen på längre sikt om oseriösa företag vinner upphandlingar?

7. **Överprövningar.** Överprövningar tas upp i nästan samtliga intervjuer. Det framfördes fem frågeområden:
- a. **Vilka är kostnaderna av överprövningar?** Det är oklart om och hur stort samhällsproblem som överprövningar utgör. Även om överprövningar kan medföra stora kostnader för den upphandlande organisationen kan överprövningarna även få positiva effekter. Mer konkreta frågeställningar är hur stora "stillestånds-kostnaderna" är för den upphandlande organisationen. Det vill säga vad kostar fördröjningen i sig, hur påverkas kostnaderna av det som upphandlas under överprövningstiden samt är kostnaderna så stora att de utgör ett samhällsproblem? I motsatt riktning är det även intressant att vetat om kostnaderna kan motiveras utifrån andra perspektiv.
 - b. **Får överprövningar negativa beteendeeffekter?** Det finns en misstanke om att risken för överprövningar får upphandlarna att anpassa sina beteenden. Det genom att lägga för stor vikt i upphandlingen på att minimera risken för överprövning. Det kan i sin tur få andra negativa konsekvenser som följd, i synnerhet vad gäller affärsmässigheten. Gäller sådana beteendeförändringar generellt eller bara inom vissa områden? Exempelvis när en överprövning får stora konsekvenser för den upphandlande organisationens verksamhet.
 - c. **Varför överprövar leverantörerna?** Det råder en osäkerhet varför leverantörer överprövar och på vilka grunder. Exempel på konkreta frågor är:
 - i. Varför överprövar leverantörerna?
 - ii. Hur vanlig är strategisk överprövning? Till exempel överprövar nuvarande leverantör av strategiska skäl om de förlorar en förnyad konkurrensutsättning? Vad finns det för skäl till strategisk överprövning?
 - iii. Vilka typer av avtal har större risk att överprövas och hur påverkas risken för överprövning av avtalets storlek, längd, antal krav och andra faktorer?
 - d. **Varför begärs så förhandsbesked?** I förhållande till antalet överprövningar har högsta förvaltningsdomstolen endast begärt förhandsbesked två gånger från EU-domstolen i upphandlingsärenden. Här eftersöks kunskaper om varför fallen är så få, vilka eventuella konsekvenser detta har haft och om Sverige bör använda sig av denna möjlighet i större utsträckning.
 - e. **Skyldigheten att påtala brister i upphandlingsdokumenten.** Efter två domar från Högsta förvaltningsdomstolen har leverantörer numer en skyldighet att påtala brister medan upphandlingen pågår. Om det inte sker så riskerar leverantören inte få bifall för sin ansökan om överprövning. Här finns ett intresse att värdera om ändringen i praxis påverkat antalet överprövningar samt andelen bifall och avslag.
8. **Upphandlarnas utbildning, erfarenhet och kompetens.** Det finns en bild av att det offentliga upphandlingsyrket helt domineras av juridiskt utbildad personal. Kunskaper om regelverket är nödvändiga för att kunna upphandla på ett korrekt sätt. Men korrekt tillämpade regler leder inte nödvändigtvis till en bra affär. Kunskap om bland annat ekonomi behövs för att nå så bra kvalitet och så låga priser som möjligt.

Frågan är om en dominans av jurister begränsar och försämrar möjligheterna till affärsmässighet och goda affärer. Här efterfrågas undersökningar av vilken utbildning, kompetens och erfarenhet som upphandlarna faktiskt har samt om olika kombinationer av dessa konkret ger bättre resultat. Exempelvis vad gäller kostnader, överprövningar, effektivitet, kvalitet eller andra effektivitets och produktivitetmått. Det vore även bra med studier som undersöker om särskilda universitetsutbildningar få att nå en bättre effektivitet i den offentliga upphandlingen.

9. **Konkurrens effekter.** Det finns även en fortsatt efterfråga om forskning kring rena konkurrens effekter. Hur kan upphandlare säkra konkurrensen och dess positiva effekter och vad kan man uppnå med olika tillvägagångssätt. Har det utvecklats nya metoder för att stärka konkurrensen och vilka effekter har de. Svar på dessa frågor eftersöks gärna som fallstudier som visar på effekter i kronor och ören.
10. **Konsekvenser av krav.** Det finns en stor efterfråga på mer forskning kring krav i upphandlingen. Hur ska kraven formuleras? Hur ska kravuppfyllnad värderas? Hur påverkar olika krav priset? Hur påverkar kombinationer av krav priset? Hur påverkas konkurrensen om allt för många krav ställs? Hur påverkas små och medelstora företag av enskilda krav och krav i kombination? Har kraven de efterfrågade effekterna? Har kraven konsekvenser för den upphandlande organisationens och leverantörernas verksamhet och organisation?

Många av dessa frågor kommer av att offentlig upphandling är mer politiserad och i högre grad används som politiskt styrmedel. I synnerhet efterfrågas svar på frågorna i kombination med sociala krav och krav på grön hållbarhet.

Frågeställningar inom hållbarhet relaterar även till den mer övergripande frågeställningen om hur offentlig upphandling kan öka samhällsnyttan. Hur kan just krav på hållbarhet på bästa sätt bidra till ett hållbart samhälle och hur kan detta göras effektivt? Här behövs mer konkreta råd från forskningen av typen vilka krav ger mest nytta och vad ska man lägga fokus på. Exempelvis: är det bättre att lägga tid på att ställa välformulerade och tydliga krav eller är det bättre att jobba med avtalsuppföljning, alternativt behövs båda?

11. **Komparativa studier av samma tjänst.** Komparativa studier är efterfrågade. Skälet är att de offentliga organisationerna vill jämföra sig och då om möjligt mot olika riktmarken. Exempel är prisjämförelser för samma typ av tjänster och varor eller olika typer av standardiserade produktivitetmått som arbetsinsats per upphandling eller insats per volym.
12. **Utvärderingar av lagförändringar och oklarheter i praxis.** En stor mängd frågor handlar om effekter av lagförändringar under senare tid och oklarheter i praxis som upplevs försvåra det praktiska arbetet i större omfattning.
 - a. **Självständiga anbud.** Hur ska anbud bedömas som självständiga? Vad ska bedömas som självständighet och på vilka grunder?
 - b. **Takvolym i ramavtal.** I upphandling av ramavtal ska takvolym uppges. Här eftersöks mer praktiska riktlinjer för hur man sätter takvolymerna, samt utvärderingar av hur man hanterar situationer när den upphandlande organisationen slår i taket och hur vanligt förekommande detta är.

- c. **Skyndsamhetskravet.** Har införandet av skyndsamhetskravet påverkat handläggningstiderna och har det haft andra konsekvenser?
- d. **Hyresundantaget.** Oklarheter om hyresundantaget ses som ett problem och ett stort potentiellt problem framöver, särskilt mot bakgrund av att EU-domstolen tenderar att se anpassningar och renoveringar som en del av hyresavtalet. De problem som tas upp är både juridiska och samhällsekonomiska. Ett av de juridiska problemen är att om anpassningar och ombyggnationer av hyreslokaler i allt större omfattning bedöms vara byggtreprenader, finns risken att de offentliga verksamheterna juridiskt försöker kringgå detta på olika sätt. De samhällsekonomiska problemen är att mycket stora offentliga verksamheter kan tvingas flytta i onödan med stora kostnader som följd. Här efterfrågas även kunskaper om tillämpningen i andra medlemsstater.
- e. **Koncessioner.** LUK-direktivet implementerades i svensk rätt 2017 och får stor betydelse för såväl existerande som framtida koncessioner. I och med att avtals-tiderna i vissa fall är mycket långa kan förutsättningarna för koncessionen ändras kraftigt under avtalets gång, vilket kräver anpassningar av avtalet. Här eftersöks mer kunskaper om vilka anpassningar som kan göras i avtalet och vad som rent konkret utgör en väsentlig ändring. Här efterfrågas även kunskaper om tillämpningen i andra medlemsstater.
- f. **Tröskelvärden.** Tröskelvärdena för direktupphandling har höjts ett flertal gånger, senast 2022. Detta har skapat en efterfråga på utvärderingar om höjningarnas effekter. Frågorna berör främst effekter på konkurrens, små och medelstora företag samt priser och kvalitet.
13. **Agila avtal.** Hur kan man på bästa sätt inom ramen för lagstiftningen ta till vara möjligheterna att skapa incitament att utveckla produkter och tjänster under avtalens gång? Hur kan man via krav få leverantören ta ansvar för att utveckla sina tjänster och produkter? Hur och när bidrar agila avtal till bättre utfall och lägre kostnader?
14. **Små och medelstora företag.** Möjligheten för små och medelstora företag att kunna konkurrera om offentliga avtal framhävs i många sammanhang. Det finns en efterfråga på studier som går på djupet med de små och medelstora företagens särskilda ställning. Exempel är: (1) går de samman för att försöka konkurrera om större uppdrag, (2) påverkar centralisering av inköpen, till exempelvis inköpscentraler, konkurrensen och de små och medelstora företagens möjligheter att lämna anbud, (3) vilka hinder stöter företagen på och (4) hur undanröjer man hindren?
- Detta är även sammankopplat med hur man som upphandlare på bästa sätt kan värna och stödja det lokala näringslivet. Frågorna handlar om hur man på bästa sätt gör detta och om man i önskvärd utsträckning delar upp avtalen på ett sådant sätt att lokala småföretagare kan delta med framgång.
15. **Obalanserade anbud.** Trafikverket analyserade 2021 omfattningen och konsekvenserna av obalanserad budgivning inom baskontrakt för underhåll av vägar. Analysen visade att det fanns obalanser i 90 procent av kontrakten. Den stora omfattningen visar på risker att detta även är vanligt förekommande inom andra områden. Här efterfrågas mer generella kunskaper om hur spekulationer i prissättningen påverkar

kostnaderna, vilka upphandlingsområden som har större risk för obalanserade anbud och vilka risker och konsekvenser som följer med att acceptera ett obalanserat anbud.

16. **Avbrutna upphandlingar.** En stor del av alla upphandlingar avbryts. Inom detta område eftersöks kunskaper för att ta lärdom av varför upphandlingarna avbryts. Exempelvis om låg konkurrens är ett viktigt skäl och vilka ekonomiska konsekvenser ett avbrott får för den upphandlande organisationen.

17. **Robusthet, resiliens, beredskap och säkra leverantörskedjor.** Pandemin och Rysslands invasion av Ukraina har påverkat det svenska samhället i stor omfattning. I vissa delar har det visat på det svenska samhällets sårbarhet vad gäller robusta offentligt upphandlade avtal som håller även i kristider.

Inom detta område eftersöks mer kunskaper om hur Sverige som litet land kan hålla en god beredskapsnivå, säkra leveranserna (även om leverantörskedjorna är långa) och ställa om de offentliga verksamheterna inom ramen för gällande offentliga upphandlingsregler vid kristider.

18. **Cirkuläritet och livscykelperspektiv.** Ökade krav på hållbarhet innebär även mer fokus på cirkuläritet och livscykelperspektiv i upphandlingar. Detta gäller i synnerhet upphandlingar av mer komplexa produkter som byggnadsverk och infrastruktur med lång livslängd.

Hur man säkrar och möjliggör återbruk under hela livscykeln i offentliga upphandlingar är ett relativt outforskat område. Hur säkrar man till exempel låga klimatavtryck för ett byggnadsverk som ska stå i flera hundra år framöver? Hur säkrar man att de strukturer som byggs kan återvinnas i så hög grad som möjligt? Hur möjliggör man i upphandlingar för en så hög grad av återvinning under alla steg i ett stort projekt? Hur ska man som upphandlande myndighet säkerställa beräkningar på klimat och miljöavtryck som bifogas anbud?

19. **Avtalsuppföljning.** Det är känt att det finns brister i de upphandlande organisationernas avtalsuppföljning. Det är möjligt att detta beror på avsaknad av resurser, men det är troligtvis bara en av olika möjliga förklaringar och därmed en förenkling. Det finns sannolikt andra mer komplexa bakomliggande orsaker. För att förbättra avtalsuppföljningen måste man på djupet kartlägga varför de upphandlande organisationerna inte följer upp avtalen i högre grad. Först då kan man besvara frågan om hur man kan öka graden av avtalsuppföljning och hur avtalsuppföljning ska ske på ett bra och systematiskt sätt. En möjlig förklaring är att avtalen inte "ägs" av den upphandlande enheten utan av verksamheten. Det kan medföra att avtalen följs upp i mindre utsträckning eftersom verksamheten saknar kompetens, har lite tid över till en sådan uppgift och/eller inte har några incitament att följa upp då eventuella kostnadsänkningar inte kommer den enskilda verksamheten till del.

2.5.3 Resultat från SOI:s konferens

Den 3 maj 2023 anordnade Sveriges offentliga inköpare (SOI) en årskonferens. De cirka 1 100 deltagarna fick frågan "Vilket område ser du är viktigast att få mer forskning om?". I tabell 8 sammanställs svaren. Hållbar upphandling samt Arbetsmetoder och modeller angavs som

de två viktigaste områdena där det behövs mer forskningskunskaper bland upphandlarna. De juridiska frågorna är de som efterfrågas minst.

Tabell 8 De viktigaste forskningsområdena
procent

Forskningsområde	Andel svarande
Hållbar upphandling	19
Arbetsmetoder och modeller (t.ex. utvärderingsmodeller)	18
Digitalisering	13
Välfärdsbrott kopplat till offentligt inköp	12
Kompetensutveckling och utbildning inom offentligt inköp	11
Inköpsorganisationers organisatoriska placering	11
Nyttan med kategoristyrning	10
Juridiska frågor	6
Summa	

Källa: Sveriges offentliga inköpare.

2.6 Vilka är barriärerna för forskning om offentlig upphandling?

2.6.1 Karaktäristika för den svenska forskningen om offentlig upphandling

Baserat på forskarnas egna beskrivningar av sin forskning och forskningsfältet i stort, kan följande övergripande karaktäristika urskiljas.

Offentlig upphandling är tvärvetenskaplig i sin natur

Offentlig upphandling som forskningsområdet är tvärvetenskapligt och det går inte att placera forskningen i ett enda ämnesområde såsom juridik, nationalekonomi, företagsekonomi, industriell organisation, organisation och ledning, inköp eller offentliga finanser. Det tvärvetenskapliga accentueras av alla de typer av krav som kan ställas och som bland annat berör natur, miljö, klimat, resursanvändning eller arbetsmarknad. Det är svårt att förstå offentlig upphandling som helhet om man inte kombinerar perspektiven från flera forskningsdiscipliner samtidigt. En fråga som då väcks är om offentlig upphandling är ett eget forskningsområde eller enbart ett tillämpningsområde för andra forskningsfält.

Den svenska forskningen bedrivs till stora delar i forskarkluster inom samma disciplin

Samtidigt som forskarna tydligt framhäver att offentlig upphandling är ett tvärvetenskapligt fält påpekar de att forskningen ändå till stora delar bedrivs i forskarkluster. Då ofta med forskare från samma disciplin. Flera påpekanden gäller att jurister, ekonomer, statsvetare och ingenjörer även verkar vara dåligt orienterade och ha svaga kunskaper om varandras forskning.

I den mån det sker utbyte uppges kontakten vara informell och sporadisk. Och det sker relativt få samarbeten över gränserna trots liknande frågeställningar. Dessa utsagor bekräftas till stor del av litteratursammanställningen. Det finns till exempel inga publikationer i samarbete mellan de stora klustren av forskare.

Det finns en konflikt mellan vad som är samhällsviktigt och forskningsbart

Många forskningsfinansiärers fokus har förflyttats mot forskning som kan publiceras internationellt och som är empirisk. Ett sådant fokus driver på för bättre internationell och mer konkurrenskraftig svensk forskning. Samtidigt kan forskningen förlora anknytning till svensk praktik.

Många viktiga samhällsfrågor inom svensk offentlig upphandling är konkreta och praktiska men ofta svåra att placera in i ett enskilt forskningsfält. Sådana frågor har över tid blivit mindre forskningsbara ur ett finansieringsperspektiv. Sammantaget leder det till att den svenska forskningen om offentlig upphandling rör sig från vad som upplevs som konkret samhällsviktigt här och nu, mot forskning som är mer internationellt gångbar.

Kräver ofta detaljerade data och omfattande datahantering

Empirisk forskning inom offentlig upphandling kräver vanligtvis stora mängder data. Nödvändiga uppgifter finns bland annat i upphandlingsdokumenten och måste digitaliseras och matas in. Uppgifterna omfattar krav, affärsvillkor, utvärderingsmodell, kvalitetsaspekter och mycket mer. Även andra uppgifter från andra källor är nödvändiga.

Upp till hälften av projektiden kan behöva läggas enbart på datahantering, inklusive insamling, inmatning, kvalitetsgranskning och kontakter med uppgiftslämnare. Det finns vissa grunddata att tillgå från annonsdatabaser, men det mesta måste samlas in.

Forskningen kräver samarbetsvilliga studieobjekt

Empirisk forskning inom offentlig upphandling kräver i de flesta fall att de upphandlande organisationerna är samarbetsvilliga. Detta är viktigt ur fyra olika perspektiv: för att få tillgång till nödvändiga datamängder, för att uppfylla kraven i forskningsmedelsutlysningar (exempelvis krav på tillämpning i samarbete med en organisation), för att studieobjektet ska sätta av tillräckligt med resurser för att bistå forskningen och för att studieobjektet ska förhålla sig neutralt till forskningen och inte försöka påverka resultaten. Forskarna nämner några exempel där studieobjektet inte varit samarbetsvilligt (och till och med förhindrat forskning), men dessa fall ses som synnerliga undantag.

2.6.2 Vad begränsar forskningen?

Forskning om offentlig upphandling har således vissa karaktäristikor som gör att den inte alltid matchar det som vore önskvärt utifrån ett praktiskt eller samhällsviktigt perspektiv. Även forskarna själva påpekar detta förhållande. De tar upp ett antal saker som de ser som hinder för att bedriva forskningen på det sätt som de själva vill och som praktiker skulle önska.

Det tvärvetenskapliga perspektivet

Det tvärvetenskapliga perspektivet gör det svårt att få finansiering inom specifika forskningsfält, exempelvis företagsekonomi. Det dels på grund av innehållet inom just det specifika fältet ses som för grunt i jämförelse med andra projektansökningar, dels för att specialister inom fältet inte förstår upphandlingsområdet i sig.

Forskningsprojekten är relativt dyra

Empiriska forskningsprojekt inom offentlig upphandling kan vara relativt dyra eftersom en stor del av resurserna måste gå till datahantering. Det kan leda till att kostnaden för

forskningsprojekten kan uppfattas som stora i förhållande till förväntade resultat. I jämförelse med andra forskningsprojekt kan det därför ses som mer kostnadseffektivt att tilldela medlen till forskare inom andra områden. Komparativa studier, särskilt mellan länder, blir ännu dyrare och har därför en ännu lägre sannolikhet att tilldelas finansiering.

Studieobjekten är inte alltid samarbetsvilliga

I vissa fall krävs en samarbetsorganisation för att kunna söka forskningsmedel, medan det i andra fall krävs att en upphandlande organisation ställer upp som studieobjekt och bistår med material och resurser. Att hitta organisationer som är villiga att samarbeta kan vara svårt, och forskningen måste anpassas till organisationen, dess verksamhet och eventuella förändringar verksamheten under forskningsperioden.

Hur hanterar forskarna hindren?

Forskarna nämner att de i vissa fall använder olika strategier för att hantera hinder för att bedriva forskning om offentlig upphandling.

- En av dessa strategier är att kombinera offentlig upphandling med forskningsämnen som är eftertraktade för tillfället, såsom innovationer eller cirkularitet. Just nu är kombinationen av offentlig upphandling med olika hållbarhetsbegrepp ett sätt att öka chansen att bli beviljad finansiering. I framtiden förutspås "Robusta leverantörskedjor", "Resiliens" och "Beredskap" vara eftertraktade områden.
- Ett annat sätt att öka chanserna att bli beviljad finansiering är att inte fokusera på offentlig upphandling som det primära studieobjektet i forskningsansökan. I stället väljer forskarna att fokusera på andra saker som ligger inom ramen för utlysningens ämnesområde för att öka sannolikheten att ansökan beviljas. Detta hindrar inte att forskningen i slutändan främst handlar om offentlig upphandling.
- Eftersom kostnaderna för komparativa studier ökar betydligt, bedöms chanserna att erhålla forskningsmedel minska. På grund av detta söker forskarna inte finansiering för sådana projekt, exempelvis jämförelser av utfall av liknande upphandlingar internationellt.
- Bildandet av ProcSIBE har skapat en kritisk massa av forskare som kan hjälpa varandra och agera som en enad front gentemot både finansiärer och offentliga organisationer. Nätverket har bidragit till att det blivit enklare att erhålla forskningsmedel och hitta offentliga organisationer som är villiga att ställa upp som studieobjekt.
- En annan strategi är att söka forskningsmedel från myndigheter. Konkurrensverket och Trafikverket nämns som viktiga finansiärer av forskning som annars kanske inte skulle bli genomförd. Forskarna menar att det är avgörande för forskningen om offentlig upphandling att det finns sådana finansiärer som prioriterar forskningens koppling till praktiken och dess tillämpbarhet, snarare än krav på internationell publicering.

3. Statistik om offentlig upphandling

3.1 Tillgänglig statistik om offentlig upphandling

Upphandlingsmyndigheten (UHM) är statistikmyndighet för statistik om offentlig upphandling och valfrihetssystem. De har ansvar för sammanställning, tillgängliggörande samt för att skapa en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet.

3.1.1 Publicerad statistik

UHM publicerar årligen statistik om offentlig upphandling. Statistiken beskriver annonserade upphandlingar, de upphandlande myndigheterna, leverantörer, offentliga utbetalningar, överprövningar, tillsynen och omfattningen av valfrihetssystemen. Dessutom redovisas olika teman om statistik kring små- och medelstora företag eller ideella organisationers deltagande. Uppgifterna kommer främst från annonsdatabaserna och Domstolsverket kompletterat med uppgifter från olika källor.

Utebliven efterannonsering skapar låg tillförlitlighet för forskning

Den viktigaste källan i till upphandlingsstatistiken är uppgifter från annonserade upphandlingar. Det finns krav på att upphandlande enheter ska efterannonsera upphandlingarna och redovisa utfallet av upphandlingen. Av intresse är då uppgifter om exempelvis upphandlingen avbrutits, antal anbudsgivare, vinnande leverantör och annat som är av vikt för att kunna sammanställa och jämföra upphandlingar.

Regelefterlevnaden är dock låg och cirka 40 procent av annonserna blir aldrig efterannonserade. När nästan hälften av annonserna faller bort blir felmarginalen i redovisade mått som störst. Samtidigt återspeglar de beräknade statistiska måtten i detta fall med stor säkerhet inte de sanna värdena på grund av snedvridningar i bortfallet. De statistiska måtten får då låg tillförlitlighet. UHM skriver visserligen i sin kvalitetsdeklaration av statistiken att statistiken har hög kvalitet.¹² Men några av de mest intressanta forskningsmåtten drabbas hårt på grund av den dåliga regelefterlevnaden – däribland kontrakterat värde, antal anbud, antal kontrakterade anbud och tilldelad leverantör.

Det är svårt att förstå att staten accepterar en så låg regelefterlevnad hos sina egna myndigheter och andra upphandlande organisationer. Det särskilt mot bakgrund av att lagstiftaren uttryckligen satt som mål att förbättra statistiken inom området genom att införa en särskild lag. Det är dessutom anmärkningsvärt att UHM inte undersökt varför regelefterlevnaden är så låg.¹³ Det i synnerhet eftersom EU-kommissionen under flera år har påtalat dessa brister för Sverige. Detta blir än mer anmärkningsvärt eftersom det är mycket enkelt att spåra vilka organisationer som bryter mot reglerna.

¹² UHM (2023). Kvalitetsdeklaration – Annonserade upphandlingar i Sverige.

¹³ UHM skriver på sin webbplats "Vi har inga uppgifter om orsaken till att en efterannons inte publicerats i en registrerad annonsdatabas." <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statistik/samlade-analysartiklar/stora-brister-i-efterannonseringen-av-upphandling/>

Stockholms och Göteborgs kommun samt Trafikverket är enligt UHM:s register de största syndarna med mellan 150 och över 200 upphandlingar var som inte efterannonserats.¹⁴ Vissa organisationer verkar dessutom ha satt i system att inte efterannonsera. De tio största syndarna står för sex procent av de upphandlingar som inte efterannonserats. Det borde vara relativt enkelt för UHM att fråga ansvariga tjänstemän i dessa organisationer om varför de inte följer regelverket.

Så länge denna fråga inte är utredd drabbas statistikens tillförlitlighet (i synnerhet den upplevda tillförlitligheten) mycket allvarligt, vilket även togs upp av de intervjuade praktikerna. Om UHM låter detta fortgå skickar de en tydlig signal om att efterannonsering inte är nödvändigt, vilket kan göra att statistiken helt förlorar sin tillförlitlighet, blir irrelevant och att statistiken förstörs för forskning.

Övrig problematik med innehållet i annonsdatabaserna

Uppgifterna i annonsdatabaserna gäller även för upphandlingar som kan täcka flera områden samtidigt. Detta gäller i synnerhet för ramavtal där exempelvis antalet anbudsgivare per upphandling kan bli mycket högt då flera områden täcks och flera avtal tecknas inom ramavtalet. Annonssdatabaserna ger heller ingen information om antal avrop eller omfattningen på avropen.

Det gör att uppgifterna i annonsdatabaserna oftast endast kan användas som en startpunkt för forskning. För att kunna göra mer än deskriptiv analys behöver stora mängder extra information samlas in och knytas till de enskilda upphandlingarna och annonserna.

3.1.2 Tillgängliga uppgifter med stor potential

De uppgifter som finns tillgängliga och som till stor del kan lösa ett flertal problem är de upphandlande myndigheternas leverantörsreskontra och de fakturaunderlag som leverantörerna skickar. Båda dessa uppgiftskällor är i dagsläget till största del digitaliserade. De är däremot inte systematiserade på ett sådant sätt att de kan användas för att fylla ut de luckor vad gäller exempelvis avrop och utbetalningar per upphandling och leverantör.

En enkel väg för att skapa sådana möjligheter är att varje upphandling och tecknat avtal ges ett unikt nationellt ID-nummer som används genomgående i den upphandlande organisationens redovisningssystem, vid fakturering och andra system som behandlar uppgifter om offentlig upphandling. Ett sådant system är relativt enkelt och billigt att införa då de flesta redovisningssystem redan har möjligheter till egna unika identifikatorer och då annonsdatabaserna mycket enkelt kan lägga till sådana variabler.

Om upphandlande och avropande organisationer samt leverantörer genomgående använder sig av sådana unika ID-nummer kan informationen i annonsdatabaserna relativt enkelt kompletteras med viktig ekonomisk information. I många delar kan informationen bli mer omfattande och matnyttig för forskarna. Det löser även problemen med att ramavtal kan omfatta flera avtal om de enskilda avtalen ges unika ID-nummer.

¹⁴ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/globalassets/dokument/statistik/dokument-2022/efterannonsering-efter-upphandlande-organisation.xlsx>

3.1.3 Exempel på statistik i utlandet

Sverige har inte någon statlig annonsdatabas för offentliga upphandlingar. I stället drivs annonsdatabaserna av privata företag i konkurrens. Företagen erbjuder verktyg och tjänster som de upphandlande organisationerna kan använda för att publicera annonser och upphandlingsdokument.

Statistiken är i stora drag inte bättre i utlandet

Den tillgängliga offentliga statistiken i utlandet lider till stor del av samma kvalitetsproblem som i Sverige. Forskning om offentlig upphandling kräver därför på samma sätt som studier i Sverige egen insamling och datahantering. Det verkar inte finnas någon förväntan om att datakvaliteten kommer förbättras inom någon snar framtid eller att detta är något som EU prioriterar.

Statistik om offentlig upphandling i Irland

Irländska Office of Government Procurement (GOP) publicerar regelbundet analyser av den offentliga sektorns utgifter och upphandlingar.¹⁵ Utgiftsanalyserna baseras på transaktionsdata om de upphandlande organisationernas betalningar. GOP samlar själva in data från ett urval av organisationer. Utgiftsdata kategoriseras därefter utifrån 16 olika grupper. Leverantörerna kategoriseras utifrån storlek och nationalitet. Upphandlingsanalyserna baseras på GOP:s annonsdatabas och kategoriseras även de efter de 16 utgiftsgrupperna.

GOP:s data skapar möjligheter att analysera utvecklingen över tid inom de olika kategorierna. Särskilt fokus ges åt hur små- och medelstora företag klarar sig in i konkurrensen.

Redovisningen är inte heltäckande och vissa typer av upphandlande organisationer ingår inte i urvalet. Samtidigt lider annonsdatabasen av liknade problem som de svenska där kvaliteten på data avgörs av den information som de upphandlande organisationerna matar in.

Offentliga inköp i Storbritannien

I Storbritannien är fokus på den offentliga sektorns totala utgifter och mindre på antal upphandlingar och antal anbud. Inköp från den privata sektorn sammanställs på ett flertal sätt. På aggregerad nivå i Whole of Government Accounts som är en konsoliderad årsredovisning av hela den offentliga sektorn från brittiska finansdepartementet.¹⁶ Dessutom redovisas inköpen från den privata sektorn som Public Spending Statistics¹⁷ i kvartalsvisa statistikblad Public Expenditure Statistical Analyses¹⁸ en gång per år. I dessa är inköpen uppdelade efter olika ekonomiska kategorier, funktion och underfunktioner. Data kommer från det brittiska finansdepartementets databas Online System for Central Accounting and Reporting (OSCAR). Till OSCAR rapporterar den brittiska offentliga sektorns olika delar in sina utgifter.

I tillägg till rena utgiftsdata finns även en särskild redovisning om små- och medelstora företag. I denna redovisas årligen statens utgifter som direkt och indirekt tillfaller små och

¹⁵ Office of Government Procurement (2020) Public Service Spend and Tendering Analysis Report 2019

¹⁶ <https://www.gov.uk/government/publications/whole-of-government-accounts-2020-21>

¹⁷ <https://www.gov.uk/government/collections/national-statistics-release>

¹⁸ <https://www.gov.uk/government/collections/public-expenditure-statistical-analyses-pesa>

medelstora företag. De indirekta utgifterna mäter hur mycket av utgifterna som går till de största leverantörerna som via värdekedjor passerar nedströms till små- och medelstora underleverantörer.

Den brittiska staten driver även en annonsdatabas, Contracts Finder¹⁹. Från denna extraherar externa parter data som de analyserar, publicerar och säljer. Det sker till exempel ingen separat redovisning av antal upphandlingar och anbud på samma sätt som i Sverige. Även denna data lider på samma sätt som de svenska och utländska annonsdatabaserna av att kvaliteten beror starkt på de uppgifter som upphandlande myndigheter rapporterar in i systemen.

3.2 Praktikernas syn på statistiken om offentlig upphandling

Allmänt

Flera av de intervjuade praktikerna tar upp de kommersiella annonsdatabaserna och menar att det svenska valet att låta kommersiella aktörer hantera annonseringen innebär en extra kostnad. I stället för att staten tar ansvar för all annonsering av upphandlingsannonser, måste de upphandlande enheterna köpa branschanalyser och uttag av komparativa upphandlingar, vilket resulterar i högre kostnader. Om staten skulle ta ansvar för annonseringen, skulle dessa kostnader belasta staten och bli lägre. Praktikerna menar inte att kvaliteten har blivit lidande av att ansvaret ligger på kommersiella aktörer.

Praktikerna tar även upp behovet av att kunna jämföra både upphandlingar och aggregerade upphandlingsmått på ett bra sätt. De anger flera skäl till detta:

- för att upphandlande enheter enkelt ska kunna jämföra sina egna upphandlingar mot andra,
- för att upphandlande enheter ska kunna hitta goda exempel och
- för att politiker, medborgare, media och andra ska kunna jämföra kommuner, regioner och myndigheter för att driva på för sänkta kostnader och/eller ökad kvalitet.

Öppna jämförelser av ekonomiska mått efterfrågas främst, och då så långt som möjligt kvalitetsjusterad.

3.2.1 Vilken statistik använder praktikerna och till vad?

De flesta intervjuade praktiker uppger att de använder i stort sett all publicerad statistik om offentlig upphandling på något sätt, särskilt volymmått, antal anbud och överprövningar. Antalet anbud används för att den upphandlande enheten ska kunna jämföra sig själv med andra enheter vad gäller hur väl enheten lyckas med konkurrensutsättningen i upphandlingarna. Antalet överprövningar är en viktig informationskälla, i synnerhet utgången överprövningarna och handläggningstiderna. Dessa uppgifter kompletteras ofta med egna undersökningar om enskilda överprövningar. Den information som samlas in är: vilka

¹⁹ <https://www.contractsfinder.service.gov.uk/>

grunder som anges för överprövningen, domstolens bedömning och om utfallet i sin tur överklagas.

Statistiken används för att få en allmän bild av upphandlingsläget och följa trender när lagstiftningen eller praxis ändras. Många använder statistiken som utgångspunkt i föredrag och presentationer. Dessutom används den för att så långt som möjligt jämföra organisationens prestation och effektivitet, till exempel andelen överklagade upphandlingar eller antalet anbud per upphandling.

Statistiken används även för att göra sannolikhetsbedömningar, exempelvis chansen för konkurrensutsättning, risken för överklagande och stilleståndstider. Riskbedömningarna ligger bland annat till grund för utformning och tidsplanering av upphandlingar.

3.2.2 Vad för statistik eftersöker praktikerna?

Praktikerna efterfrågar främst komparativa mått på kvalitet, effektivitet och produktivitet som ger dem möjligheter att jämföra den upphandlande organisationen i olika dimensioner.

1. **Hur väl lyckas man med konkurrensen?** Inom konkurrensområdet eftersöks mått på hur väl man lyckas med konkurrensutsättningen, som exempelvis anbud per upphandling. För att göra relevanta jämförelser behöver dessa mått vara mer finfördelade efter vem som köper, vad som köps och hur det köps (exempelvis förfarande, metod m.m.).

Inom konkurrensfrågorna efterfrågas även mått på hur väl små- och medelstora företag lyckas i konkurrensen, som exempelvis hur många små- och medelstora företag som lägger anbud och hur många som blir kontrakterade. Även dessa uppgifter efterfrågas finfördelat.

2. **Genererar upphandlingarna kostnadseffektivitet?** Möjligheter att bedöma kostnadseffektiviteten är i synnerhet efterfrågade. Upphandlarna använder för närvarande uppgifter från jämförbara genomförda upphandlingar för att uppskatta prisbilderna på varor och tjänster. Men sådana jämförelser ger en relativt snäv bild jämfört med en samlad statistisk redovisning som ger ett snittpris och andra statistiska mått för en viss vara eller tjänst. Det finns önskemål om regionindelad och finfördelad analys efter relevanta upphandlingsparametrar. Förutom prisanalyser efterfrågas även statistiska utgiftsanalyser som visar vad upphandlade avtal och avtalsområden faktiskt kostar.
3. **Är den upphandlande organisationen produktiv?** I den mån det är möjligt finns även önskemål om olika typer av produktivetsmått, exempelvis arbetsinsats per upphandling eller arbetsinsats per upphandlad volym. Dessa mått är troligtvis svåra att ta fram eftersom de upphandlande enheterna är organiserade på olika sätt. Det medför att antalet anställda som arbetar med upphandling på en inköpsenhet kan vara en dålig proxy för arbetsinsatsen om specialkompetenser från andra enheter inte räknas in.

3.2.3 Vilka brister ser praktikerna i publicerad statistik?

Från intervjuerna framkom tre olika brister av den statistik som publiceras av Upphandlingsmyndigheten.

1. **Uppblåsta volymer på grund av dubbelräkning.** Ett påpekande handlar om att upphandlingsvolymerna i vissa fall redovisas som bruttobelopp. I bruttot ingår då den upphandlande organisationens köp av sig själv. Exakt hur stort detta problem är och om det har rättats för är oklart.
2. **Oklarheter om tillförlitligheten.** Ett annat påpekande handlar om de beräknade statistikmåttens tillförlitlighet. Ett exempel som togs upp var andelen innovationsupphandlingar. Frågan är om denna andel återspeglar det sanna värdet då det saknas uppgift om övriga upphandlingar med säkerhet inte är innovationsupphandlingar. Ett annat exempel berör antalet anbud per upphandling. I och med att bara 60 procent av upphandlingarna efterannonserades tappar måttet i tillförlitlighet.
3. **Åtkomsten till underliggande data är svår.** Den statistik som redovisas i statistikdatabasen på Upphandlingsmyndighetens webbplats är omfattande. Trots detta är det inte möjligt att göra uttag på ett relevant sätt för att kunna kombinera olika typer av mått. Uttagstjänsten upplevs dessutom som krånglig, exempelvis i jämförelse med SCB:s statistikdatabas.

3.3 Forskarnas syn på statistiken om offentlig upphandling

Allmänt

Flera forskare påpekar att den tillgängliga offentligt finansierade statistiken inte motsvarar vikten av offentlig upphandling som politiskt styrmedel och de medel som omsätts. Bristen på offentligt finansierad information skapar en klyfta mellan de effekter som politikerna vill uppnå med offentlig upphandling och de effekter som faktiskt kan utvärderas. I jämförelse med till exempel arbetsmarknads- och socialförsäkringsområdet upplevs upphandlingsområdet som mycket eftersatt vad gäller tillgänglig statistik.

På samma sätt som praktikerna uppmärksammar även forskarna de kommersiella annonsdatabaserna. De menar att data från annonsdatabaserna är tillgänglig och att företagen är samarbetsvilliga. Men samtidigt påpekar forskarna att dessa data inte alltid är utformade på ett sätt som gör det enkelt att göra uttag.

Upphandlingsmyndighetens data kan användas, men forskarna håller med praktikerna om att möjligheterna att göra uttag av grunddata på Upphandlingsmyndighetens webbplats är begränsade och att det finns utrymme för förbättringar.

3.3.1 Vilken statistik använder forskarna?

Forskarna använder den offentligt publicerade statistiken – volymmått, antal anbud och överprövningar – som orienteringsmaterial i undervisning, presentationer och i artiklar. Men de anser att statistiken inte är tillräcklig för att bedriva forskning.

Vissa forskare använder uppgifter från annonsdatabaser som grund för att hitta upphandlingar som de vill forska på och för att få tillgång till databasernas tillhörande information. Men de påpekar att informationen i databaserna varken är tillräckligt omfattande eller detaljerad för att bedriva forskning.

För att skapa en forskningsbas behöver forskarna själva samla in data, vilket kräver stora resurser både vad gäller tid och pengar. Upp till hälften av tidsresurserna kan gå åt till datahantering, såsom insamling, tvättning, kontroll och återkoppling.

Data samlas in på flera sätt. En huvudkälla är upphandlingsdokumenten och de avtal som sluts. Alla relevanta kvalitativa och kvantitativa uppgifter som berör objektet för upphandlingen samlas in från dessa dokument, exempelvis olika typer av villkor och hur de ställts. Utvärderingsmetoden i upphandlingen måste dessutom specificeras. Men den exakta matematiska modellen som ligger till grund för tilldelningsbeslutet återges inte alltid i upphandlingsdokumenten och måste då begäras in från den upphandlande organisationen. Uppgifter om budgivande företag kan komma från inlämnade anbud eller andra externa datakällor. För vissa forskningsfrågor måste även information om potentiella budgivande företag samlas in.

För att besvara forskningsfrågorna kan analyserna behöva göras över tid, vilket innebär att information om upphandlingar för flera år måste samlas in. Det kan handla om frågor om budgivarnas strategiska beteende ändras över tid och mellan upphandlingar. Dessutom behöver upphandlingsavtalen knytas till de utgifter som faktiskt uppkommer. Det inklusive utgifter som inte är avtalade utan uppkommer på grund av något villkor i upphandlingen eller andra skäl. Dessutom behövs även kvalitativa uppgifter som inte alltid framgår av upphandlingsdokument samlas in via intervjuer, workshops eller enkäter.

3.3.2 Vad för statistik eftersöker forskarna?

För att kunna bedriva empirisk forskning inom offentlig upphandling behövs således stora mängder data. Delar av den data som behövs finns i annonsdatabaser och insamlat hos upphandlingsmyndigheten. Men dessa uppgifter är varken tillräckligt täckande, detaljerade eller av tillräckligt bra kvalitet för att bedriva forskning i praktiken. De tillgängliga uppgifterna måste därför kompletteras. Denna process är resurskrävande och blir i vissa fall ett hinder för att bedriva forskning.

Det finns två huvudsakliga önskemål från forskarna.

1. **Standardiserad redovisning inom den offentliga sektorn.** Ett skäl till att processen blir resurskrävande är att den ekonomiska redovisningen skiljer sig kraftigt åt mellan regioner, kommuner och myndigheter. I många fall uppges även att den upphandlande organisationen inte kopplar avtal till faktiska utgifter, vilket innebär att det inte går att värdera vare sig avtalstrohet eller hur mycket upphandlingen i slutändan kostar.

För att förbättra möjligheterna till forskning, utvärdering och uppföljning, föreslås därför ett mer standardiserat system för redovisning som gäller hela den offentliga sektorn. På detta sätt blir kostnaderna bokförda och redovisade så att man kan göra öppna jämförelser och skapa tidserier över kostnadsutvecklingen inom den offentliga

sektorns olika utgiftsområden. Dessutom skapas större möjligheter att forska på likartade tjänster och produkter som upphandlas av många offentliga aktörer.

2. **Koppling av upphandlingar, avtal, leverantörsreskontra och utgifter.** En avgörande uppgift för många forskningsanalyser är de slutgiltiga kostnaderna som upphandlingen medför. För att kunna göra sådana analyser måste man kunna koppla specifika upphandlingar till specifika slutgiltiga avtal och därefter till specifika utbetalningar till avtalade leverantörer inom det avtalet. Detta är även nödvändigt för att den upphandlande organisationen själv ska kunna analysera sina utgifter och sätta mål för kostnadsutvecklingen.

I dagsläget menar man att sådana kopplingar inte tillämpas av de upphandlande organisationerna i särskilt stor utsträckning. I leverantörsreskontra är avtalet inte alltid specificerat och fakturorna är många gånger inte specificerade så de enkelt går att spåra till enskilda avtal.

Ett viktigt bidrag är därför att införa ett gemensamt system för hela den offentliga sektorn om hur upphandlingarna ska identifieras. Denna identifikation ska även kunna användas i avtal, fakturasystem och leverantörsreskontra.

Även bland de intervjuade praktikerna togs ovan två förslag upp som viktiga förbättringsmöjligheter. Det påpekades dessutom att det finns ett motstånd inom vissa upphandlande organisationer, både bland politiker och tjänstemän, mot en förbättrad ekonomistyrning med större transparens. De menade att de föreslagna ändringarna därför endast kan komma till stånd genom tvingande lagstiftning.

4. Kort om forskning i utlandet

4.1 Hur bedrivs forskningen?

De utländska forskarna lyfte i intervjuerna många gånger liknande aspekter som de svenska. De konkreta delar som avvek var synen på tvärdisciplinära mötesplatser, utbildning och statistik.

Mötesplatser är nödvändiga för god tvärvetenskaplig forskning

Det mer eller mindre tvärvetenskapliga kravet på forskningen gör att det många gånger saknas naturliga mötesplatser mellan forskare och mellan forskare och praktiker. Det är därför viktigt att skapa sådana mötesplatser och att universiteten, inblandade institutioner och fakultet samt enskilda forskare tar ansvar för att skapa sådana möten. Det genom årliga konferenser, inbjudningar till seminarier eller andra informella mötesplatser.

I brist på att universiteten tar detta ansvar kan de myndigheter som jobbar med frågorna relativt enkelt bidra eftersom kostnaderna är förhållandevis låga för att exempelvis anordna en årlig konferens. Det tar visserligen tid, men jämfört med det värde som skapas är utväxlingen mycket hög. Flyttas ansvaret för samordning och ansvar mellan universiteten med jämna mellanrum blir bördan relativt låg.

Även spridningen av forskningsresultaten till praktiker sker enklast genom sådana kanaler. Konferenser där forskningsresultat presenteras i mer populärvetenskaplig och lättillgänglig form är billiga att anordna. Det skapar även informella kontakter mellan forskning och praktik samt även välbehövlig återkoppling från praktikerna till forskarna om aktuella problem.

Utbildningar skapar mötesplatser och finansiering

Genom att de utländska universiteten även ger professionella vidareutbildningar inom offentlig upphandling skapas möjligheter för mötesplatser, nätverkande och finansiering av forskningen. Sådana högre och exklusiva utbildningar skapar även värde för lärarna då de kommer i kontakt med de som arbetar med frågorna varje dag. Finansieringen bidrar även till att visa på värdet av forskningen inom offentlig upphandling gentemot universitetets ledning. Populariteten hos sådana utbildningar har varit och är betydelsefulla för att kunna upprätthålla professurer och forskningscenter specialiserade på offentlig upphandling på universiteten.

Finansiering är inte svårare än inom andra forskningsfält

De utländska forskarna såg inte det tvärvetenskapliga som ett problem för att få forskningsmedel, snarare kunde de i vissa fall se konkurrensfördelar. På grund av det tvärvetenskapliga perspektivet kan man sätta samman de bästa forskarna inom varje ämne. Dessa söks internationellt och gärna inom EU. Det skapar en internationell forskargrupp med kända representanter från olika universitet och länder, vilket i vissa fall premieras – exempelvis för medel från Europeiska kommissionen. Det tvärvetenskapliga innebär även att forskarna kommer i kontakt med nya nätverk inom andra områden, vilket ger andra typer av möjligheter till finansiering av den egna forskningen.

Statistiken är dålig och det får man leva med

Forskningen kräver på samma sätt som andra discipliner tillgång till statistik av tillräckligt hög kvalitet. Jämförande studier mellan länder kräver i synnerhet stora resurser och mycket datahantering, men detta ses i sig inte ett som problem för att få finansiering. Snarare kan de tvärtom underlätta eftersom projekten ofta är internationella – och gäller för många medlemsländer inom EU – och att det finns förståelse för att detta kostar i vissa ansökningsförfaranden. Det särskilt eftersom det internationella perspektivet ökar både relevansen av och hållbarheten hos forskningen.

4.2 Två forskningscenter i Europa

4.2.1 Public Procurement Research Group

Public Procurement Research Group (PPRG)²⁰ vid Nottinghams universitet bildades 1998 av professor Sue Arrowsmith. Forskningsgruppen är en del av den juridiska institutionen och omfattar tio forskare, fem gästforskare och elva forskarstudenter. Forskningsgruppen samarbetar med den offentliga sektorn, politiker och branschrepresentanter. De arrangerar även evenemang, som konferenser, workshops och seminarier, för att kunskapsutbyte och skapa nätverk mellan forskare, politiker och praktiker. De erbjuder även konsulttjänster inom offentlig upphandling.

Forskning

Forskningen är fokuserad på de juridiska aspekterna av offentlig upphandling och några områden är mänskliga rättigheter, hållbarhet, korruption och försvar. Gruppen består av sju enheter: 1) Mänskliga rättigheter och social hållbarhet, 2) Innovations-, AI-, strategisk- och försvarsupphandling, 3) Humanitär- och utvecklingsupphandling, 4) Korruption och offentlig upphandling, 5) Internationell handel och offentlig upphandling, 6) EU-upphandling samt 7) Upphandling i Storbritannien.

Utbildning

PPRG erbjuder såväl kurser inom universitetets studentutbildningar såväl som professionella utbildningar. Inom ramen för olika typer av juristexamina erbjuds grundläggande kurser och möjligheter till kurser inom forskarutbildningen. PPRG erbjuder även en specialiserad masterexamen i juridik inom offentlig upphandling.

Den professionella utbildningen inkluderar ett utbildningsprogram för erfarna praktiker som vidareutbilda sig. Den vänder sig till upphandlingsspecialister, advokater, konsulter och tjänstemän inom området. Förutom själva kursinnehållet ger utbildningen även stora möjligheter för deltagarna till att utöka sitt nätverk av professionella kontakter och fortsatt kontakt med universitetets forskare genom alumni-verksamhet. Utbildningen sker på deltid och distans.

Finansiering

Finansieringen av verksamheten är en kombination av offentliga och privata källor samt donationer och bidrag från internationella organisationer. Huvuddelen av finansieringen av forskningen är från både internationella och nationella forskningsråd och forskningsanslag i

²⁰ <https://www.nottingham.ac.uk/pprg/index.aspx>

konkurrens. Delar av finansieringen kommer dessutom från konsult- och utbildningsverksamhet.

4.2.2 Centre for Public Procurement (UUCePP)

Centre for Public Procurement (UUCePP)²¹ vid Utrecht universitet grundades 2020 som en fortsättning på Public Procurement Research Center (PPRC). PPRC startades 2013 av professorerna Jan Telgen och Elisabetta Manunza som ett samarbete mellan Utrecht och Twente universitet. I dag är UUCePP ett samarbete mellan juridiska och nationalekonomiska institutionerna vid Utrecht universitet.

Till centret knöts en professur 2019 helt med fokus på offentlig upphandling – som innehas av dr. Fredo Schotanus. För att professuren skulle kunna skapas krävdes extern finansiering däribland från det nederländska försvarsministeriet, Amsterdams och Den Haags kommun, polisen och det nederländska skatteverket.

Målet med verksamheten är att förbättra hur offentlig upphandling tillämpas och regleras samt hur krav på sociala och hållbara hänsyn kan användas. Verksamheten är tvärvetenskaplig och centret samarbetar även med andra ämnesområden vid sidan av juridik och ekonomi. Centret erbjuder utbildningar till studenter och professionella samt genomför även uppdragsforskning. Inom ramen för den finansierade verksamheten är en professor och fyra doktorander anställda.

Forskning

Forskningen utgår från att den måste vara tvärvetenskaplig för att kunna vara relevant och möta utmaningarna med offentlig upphandling. Centret lägger tyngd på att alla discipliner behövs för att kunna besvara frågor som: i vilken utsträckning offentlig upphandling är användbart eller om offentlig upphandling är ett effektivt instrument att nå olika politiskt uppsatta mål (exempelvis sysselsättning, klimat, nationell säkerhet eller hållbarhet).

Centret har även formulerat en huvudsaklig forskningsfråga: Hur bör marknaden för offentlig upphandling regleras för att nå så stor ekonomisk och samhällelig nytta?

Den vetenskapliga forskningen är uppdelad i fyra huvudteman: 1) Konsten att välja, 2) Ansvarsfull upphandling, 3) Nationell säkerhet och kritisk infrastruktur och 4) Att bekämpa korruption och främja demokrati och rättsstatsprincipen.

I tillägg till den vetenskapliga forskningen bedriver UUCePP även oberoende uppdragsforskning åt såväl privata som offentliga organisationer.

²¹ <https://www.uu.nl/en/research/centre-for-public-procurement-uucepp>

Utbildning

Utöver att ge kurser till studenter är de professionella kurserna ett viktigt inslag i verksamheten. Kurserna bidrar till att sprida resultaten av centrets forskningsverksamhet. För tillfället ges kurserna:

- Public procurement law for the public purchasing practice. Kursen är tvärvetenskaplig med lärare från universitet och praktik. Målet att lära ut hur man i praktiken sätter upp en effektiv offentlig upphandling som följer lagstiftningen.
- Societal value in competitive procedures. Kursen är tvärvetenskaplig och lär ut hur man använder offentlig upphandling som politiskt styrmedel.
- Cooperation between local and regional governments. Kursen är tvärvetenskaplig och lär ut framgångsfaktorer för samarbeten mellan kommuner och regioner inom offentlig upphandling.

De professionella kurserna upplevs även mer intressanta för kursledarna då kursdeltagarna ger mer tillbaka i form av praktisk erfarenhet och kunskaper om hur det går till i praktiken.

Finansiering

Finansieringen kommer från ett flertal olika källor. Professuren är, som nämnt, externt finansierad. Kravet från finansiärerna att stötta centret var att en professor tillsattes inom offentlig upphandling samt att professuren var förankrad i praktik och att den inte var inom juridik. Övriga intäktskällor är basanslag, forskningsmedel från forskningsråd som tilldelats i konkurrens samt intäkter från uppdragsforskning och professionell kursverksamhet.

Genom att etablera ett center med tydlig profil och professur är det enklare att hitta samarbetspartners till forskningsprojekten, att anställa och att få forskningsmedel från Europeiska kommissionen. Centret har samarbeten med andra universitet, men samarbetena är inte institutionaliserade utan grundas främst i frågeställningen i varje enskild forskningsstudie.

Övrigt

Centret ansvarar även för en årlig konferens inom offentlig upphandling som varar en och en halv dag. Deltagare är samtliga forskare inom offentlig upphandling i Nederländerna oavsett disciplin. Konferensen omfattar allmänna presentationer samt workshops. Konferensen upplevs vara mycket värdefull och har som mål är att samla alla forskare i tid och rum för så att de kan dela med sig det senaste om forskning, utbildning och samarbeten. Centrets kostnader för konferensen är förhållandevis låga och är främst i form av arbetstid.

4.3 Tre europeiska nätverk för offentlig upphandling

I och med att EU-lagstiftningen gäller i samtliga medlemsstater har ett flertal europeiska nätverk för upphandling skapats. Dessa nätverk håller seminarier, anordnar utbildningar och konferenser, publicerar rapporter samt fungerar även som mötesplats för forskare och praktiker.

SAPIENS Network

SAPIENS (Sustainability and Procurement in International, European, and National Systems) nätverket²² har som mål att främja tvärvetenskaplig forskning inom hållbar offentlig upphandling med fokus på juridik och ekonomi. Nätverket bedriver forskning, håller utbildningar och publicerar offentligt material om hållbar upphandling. Tio europeiska universitet och högskolor deltar i samarbetet däribland ett svenskt – Högskolan i Gävle. I tillägg ingår även 19 partnerorganisationer, däribland Chalmers från Sverige. I nätverket ingår ett stort antal ledande forskare från ett stort antal europeisk universitet, varav två från Högskolan i Gävle.

European Procurement Law Group

European Procurement Law Group²³ bildades 2008 och består i dag av ett nätverk med 22 europeiska forskare från ett stor antal länder. Fokus är på juridiska aspekter av offentlig upphandling. Nätverket publicerar forskning i egenpublicerade böcker och anordnar och deltar i konferenser, seminarier och workshops.

Chaire de droit des contrats publics

Nätverket²⁴ är baserat på Lyons universitet med målet att vara ett nav för offentliga institutioner, leverantörer, akademiker med flera. Syftet är att förbättra kunskaperna om upphandlingsregler och hur de på bästa sätt ska tillämpas, det genom dialog och debatt mellan olika aktörer. Särskild uppmärksamhet ägnas åt två områden: analyser av upphandlingsreglernas effekter på avtalen och hur man förebygger tvister relaterade till avtalen.

²² <https://sapiensnetwork.eu/>

²³ <https://eplgroup.eu>

²⁴ <https://chairedcp.univ-lyon3.fr/>

Referenser

Vetenskapliga artiklar

Abdi, A., Lind, H., & Birgisson, B. (2013). Public Procurement of Winter Road Maintenance Services Based on EU Procurement Directive: Lessons from Sweden. *Journal of Investment and Management*.

Abdi, A., Lind, H., & Birgisson, B. (2014). Designing appropriate contracts for achieving efficient winter road and railway maintenance with high performance quality: A survey of the state of practice in Sweden. *International Journal of Quality and Service Sciences*.

Aldenius, M., Tsaxiri, P., & Lidestam, H. (2022). The role of environmental requirements in Swedish public procurement of bus transports. *International Journal of Sustainable Transportation*.

Alhola, K., Ryding, S.-O., Salmenperä, H., & Juul Busch, N. (2017). Exploiting the potential for public procurement. Opportunities for circular economy. *Journal of Industrial Ecology*.

Allard, I., Olofsson, T., & Nair, G. (2017). Energy Performance Indicators in the Swedish Building Procurement Process. *Sustainability*.

Ammenberg, J., & Dahlgren, S. (2021). Sustainability Assessment of Public Transport, Part II—A Multi-Criteria Assessment Method to Compare Different Bus Technologies. *Sustainability*.

Anderson, S., Hjort, A., Lönnqvist, T., & Ryding, S.-O. (2020). Establishing local biogas transport systems: Policy incentives and actor networks in Swedish regions. *Biomass and Bioenergy*.

Andersson, P., & Muhrman, K. (2022). Marketisation of adult education in Sweden. *Journal of Adult and Continuing Education*.

Araújo, M., Ekenberg, L., Danielson, M., & Confraria, J. (2022). A Multi-Criteria Approach to Decision Making in Broadband Technology Selection. *Construction Management and Economics*.

Arbin, K. (2008). The structure of determinants of individual adoption and use of e-ordering systems. *Human Systems Management*.

Arvidsson, A., & Stage, J. (2012). Technology-neutral green procurement in practice: An example from Swedish waste. *Waste Management & Research*.

Askfors, Y., & Fornstedt, H. (2018). The clash of managerial and professional logics in public procurement: Implications for innovation in the health-care sector. *Scandinavian Journal of Management*.

Bergman, M., & Lundberg, S. (2011). Tender Evaluation and Award Methodologies in Public Procurement. *Journal of Purchasing and Supply Management*.

- Bergman, M., & Lundberg, S. (2013). Tender evaluation and supplier selection methods in public procurement. *Journal of Purchasing and Supply Management*.
- Bergman, M., & Lundberg, S. (2014). Tendering design when price and quality is uncertain - Theory and evidence from public procurement. *International Journal of Public Sector Management*.
- Bergman, M., Johansson, P., & Lundberg, S. (2016). Privatization and quality: Evidence from elderly care in Sweden. *Journal of Health Economics*.
- Bergman, M., Lundberg, J., Lundberg, S., & Stake, J. (2020). Interactions Across Firms and Bid Rigging. *Review of Industrial Organization*.
- Bigoni, M., Spagnolo, G., & Valbonesi, P. (2014). Sticks and Carrots in Procurement: An Experimental Exploration. *The B.E. Journal of Economic Analysis & Policy*.
- Borén, S., & Grauers, A. (2019). Stakeholder collaboration models for public transport procurement of electric bus systems. *The International Journal of Sustainability Policy and Practice*.
- Boström, M., & Karlsson, M. (2013). Responsible Procurement, Complex Product Chains and the Integration of Vertical and Horizontal Governance. *Environmental Policy and Governance*.
- Boström, M., Börjesson, N., Gilek, M., Jönsson, A., & Karlsson, M. (2012). Responsible procurement and complex product chains: the case of chemical risks in textiles. *Journal of Environmental Planning and Management*.
- Boström, M., Gilek, M., Hedenström, E., & Jönsson, A. (2015). How to achieve sustainable procurement for “peripheral” products with significant environmental impacts. *Sustainability*.
- Bratt, C., Hallstedt, S., Robèrt, K., & Broman, G. (2013). Assessment of criteria development for public procurement from a strategic sustainability. *Journal of Cleaner Production*.
- Brege, S., Brehmer, P.-O., & Lindskog, H. (2010). Sourcing, Insourcing and Outsourcing of Telecom for the Swedish Public Sector. *Strategic Outsourcing*.
- Brunklaus, B., Wickman, C., Börjesson, E., & Pedersen, L. (2022). Green and circular procurement in public organizations – from single use to reuse and. *Environmental Management*.
- Bryngemark, E., Söderholm, P., & Thörn, M. (2022). The adoption of green public procurement practices: Analytical challenges and empirical illustration on Swedish municipalities. *Ecological Economics*.
- Bröchner, J., Camén, C., Eriksson, H., & Garvare, R. (2016). Quality and legal aspects in public care procurement. *The TQM Journal*.

- Börjeson, N., Gilek, M., & Karlsson, M. (2015). Knowledge challenges for responsible supply chain management of chemicals in textiles – as experienced by procuring organisations. *Journal of Cleaner Production*.
- Callerstig, A.-C. (2014). Can public procurement be an instrument for policy learning in gender mainstreaming? *Scandinavian Journal of Public Administration*.
- Camén, C., & Lidestam, H. (2016). Dominating factors contributing to the high(er) costs for public bus transports in Sweden. *Research in Transportation Economics*.
- Camén, C., Tsaxiri, P., & Lidestam, H. (2020). Flexibility in contract design: is that possible? *Research in Transportation Economics*.
- Charron, N., Dahlström, C., Fazekas, M., & Lapuente, V. (2016). Careers, Connections, and Corruption Risks: Investigating the Impact of Bureaucratic Meritocracy on Public Procurement Processes. *The Journal of Politics*.
- Dahlgren, S., & Ammenberg, J. (2021). Sustainability Assessment of Public Transport, Part II - Applying a Multi-Criteria Assessment Method to Compare Different Bus Technologies. *Sustainability*.
- Edquist, C., & Zabala, J. (2012). Public Procurement for Innovation as mission-oriented innovation policy. *Research Policy*.
- Edquist, C., & Zabala, J. (2020). Functional procurement for innovation. *Science and Public Policy*.
- Ek Österberg, E., & Qvist, M. (2020). Public Sector Innovation as Governance Reform: A Comparative Analysis of Competitive and Collaborative Strategies in the Swedish Transport Sector. *Administration & Society*.
- Ek Österberg, E., & Zapata, P. (2023). Activation of unemployed through social procurement: from policy to practice. *The European Journal of Social Sciences*.
- Ekström, T., Hilletoft, P., & Skoglund, P. (2020). Guidance for the application of a dynamic purchasing portfolio model for defence procurement: A Swedish perspective. *Necesses*.
- Elinder, M., & Jordahl, H. (2009). Political preferences and public sector outsourcing. *European Journal of Political Economy*.
- Engelbrekt, K. (2011). EU Enlargement and the Emboldening of Institutional Integrity in Central and Eastern Europe: The 'Tough Test' of Public Procurement. *European Law Journal*.
- Eriksson, P.-E. (2015). Partnering in engineering projects: Four dimensions of supply chain integration. *Journal of Purchasing and Supply Management*.
- Eriksson, P.-E. (2017). Procurement strategies for enhancing exploration and exploitation in construction projects. *Journal of Financial Management of Property and Construction*.

Eriksson, P.-E., & Lind, H. (2016). Strategies for reducing moral hazard in construction procurement: a conceptual framework. *Journal of Self-Governance and Management Economics*.

Eriksson, P.-E., & Pesämaa, O. (2007). Modelling procurement effects on cooperation. *Construction Management and Economics*.

Eriksson, P.-E., Lingegård, S., Borg, L., & Nyström, J. (2017). Procurement of Railway Infrastructure Projects - A European Benchmarking Study. *Civil engineering journal*.

Eriksson, P.-E., Lingegård, S., Volker, L., Larsson, J., Kadefors, A., & Rosander, L. (2019). Collaborative procurement strategies for infrastructure projects: a multiple-case study. *Management Procurement and Law*.

Grammar, C. (2016). Effekterna av att inte genomföra direktivet om offentlig upphandling. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.

Granheimer, K., Eriksson, P.-E., & Karrbom Gustavsson, T. (2022). Adaptability in Public Procurement of Engineering Services Promoting Carbon Reduction: An Organizational Control Perspective. *Sustainability*.

Hansson, L. (2012). The Private Whistleblower: Defining a New Role in the Public Procurement System. *Business and Politics*.

Hansson, L., & Holmgren, J. (2011). Bypassing public procurement regulation: a study of rationality in local decision making. *Regulation and Governance*.

Hellmark, H., & Söderholm, P. (2017). Innovation policies for advanced biorefinery development: key considerations and lessons from Sweden. *Biofuels, Bioproducts and Biorefining*.

Hettne, J. (2013). Sustainable Public Procurement and the Single Market – is there a conflict of interest? *European Procurement & Public Private Partnership Law Review*.

Hettne, J., & Montin, S. (2018). Politik och juridik inom offentlig upphandling. *Statsvetenskaplig tidskrift*.

Holmqvist, D., Fejes, A., & Nylander, E. (2021). Auctioning out education: On exogenous privatisation through public procurement. *European Educational Research Journal*.

Hommen, L., & Rolfstam, M. (2008). Public procurement and innovation: towards a taxonomy. *Journal of Public Procurement*.

Hyytinen, A., Lundberg, S., & Toivonen, O. (2018). Design of public procurement auctions: evidence from cleaning contracts. *The Rand Journal of Economics*.

Härnbro, S., Dahlstedt, M., & Hertz, M. (2021). Socialtjänst till salu: Om socialt arbete i upphandlingens tid. *Sociologisk forskning*.

Härnbro, S., Dahlstedt, M., & Herz, M. (2021). Social service for sale: On social work in times of procurement. *Sociologisk forskning*.

- Isaksson, D., Blomqvist, P., & Winblad, U. (2018). Privatization of social care delivery: how can contracts be specified? *Public Management Review*.
- Islam, M., & Karlsson, F. (2022). The public sector cloud service procurement in Sweden: An Exploratory Study of Use and Information Security Challenges. *International Journal of Public Administration in the Digital Age*.
- Järvenpää, A.-T., Larsson, J., & Eriksson, P.-E. (2022). How public client's control systems affect contractors' innovation possibilities. *Construction Innovation*.
- Kadefors, A., Lingegård, S., Uppenberg, S., Alkan Olsson, J., & Balian, D. (2021). Designing and implementing procurement requirements for carbon reduction in infrastructure construction - international overview and experiences. *Journal of Environmental Planning and Management*.
- Keijer, U. (2012). Work life, new technology and employment of disabled people: A twenty year programme. *Technology and Disability*.
- Knutsson, D., & Tyrefors, B. (2021). The quality and efficiency of public and private firms: evidence from ambulance services. *The Quarterly Journal of Economics*.
- Kordestani, A., Sattari, S., Peighambari, K., & Oghazi, P. (2017). Exclude Me Not: The Untold Story of Immigrant Entrepreneurs in Sweden. *Sustainability*.
- Kornevs, M., Baalsrud Hauge, J., & Meijer, S. (2018). Perceptions of stakeholders in project procurement for road construction. *Cogent Business and Management*.
- Kornevs, M., Baalsrud Hauge, J., & Meijer, S. (2019). Gamification of a Procurement Process for Professional Training of Public Servants. *International Journal of Serious Games*.
- Kuoppamäki, S. (2021). The application and deployment of welfare technology in Swedish municipal care: a qualitative study of procurement practices among municipal actors. *BMC Health Services Research*.
- Larsson, J., Eriksson, P.-E., Lingegård, S., & Järvenpää, A.-T. (2022). Innovation outcomes and processes in infrastructure projects – a comparative study of Design-Build and Design-Build-Maintenance contracts. *Construction Management and Economics*.
- Lauri, M., Mitander, T., & Rönblom, M. (2022). Consultants, competition and commodification - Government procurement of knowledge. *Studies in Social Work and Welfare*.
- Lennerfors, T. (2007). The transformation of transparency – on the act on public procurement and the right to appeal in the context of the war on corruption. *Journal of Business Ethics*.
- Lidestam, H. (2013). Factors reflecting bids in procurement of bus transports. *Management of Environmental Quality*.
- Lidestam, H. (2014). Sustainable bus transports through less detailed contracts. *Renewable energy*.

Lidestam, H., & Abrahamsson, M. (2010). Environmental evaluation of public procurement for bus transports. *Management of Environmental Quality*.

Lidestam, H., Camén, C., & Lidestam, B. (2018). Evaluation of cost drivers within public bus transports in Sweden. *Research in Transportation Economics*.

Lindblad, F. (2019). Barriers in the Public Procurement Process: Restricting Long-Term Sustainable Construction of Wooden Buildings. *Scandinavian Journal of Public Administration*.

Lindblad, F. (2019). Market development barriers for the Swedish wooden multi-family house industry. *International Journal of Engineering and Technology*.

Lindblad, F. (2021). Structural development of the tender based land allocation process enables an improved public building development activity. *Wood Material Science & Engineering*.

Lindblad, H. (2020). Client's role in promoting BIM implementation and innovation in construction. *Construction Management and Economics*.

Lindblad, H., & Karrbom Gustavsson, T. (2020). Public clients ability to drive industry change: the case of implementing BIM. *Construction Management and Economics*.

Lindfors, A., & Ammenberg, J. (2021). Using national environmental objectives in green public procurement: Method development and application on transport procurement in Sweden. *Journal of Cleaner Production*.

Lindmark, T., Ingard, C., & Trygged, S. (2022). Prerequisites for empowerment: a study of procurement documents for the provision of care in Swedish nursing homes. *European Journal of Social Work*.

Lindskog, H. (2008). E-procurement of telecom services for the public sector. *International Journal of Knowledge Management Studies*.

Lindskog, H., Brege, S., & Brehmer, P.-O. (2008). The Selling Process to the Public Sector. *Journal of International Scientific Publications: Economy & Business*.

Lindskog, H., Brege, S., & Brehmer, P.-O. (2011). Will Electronic Procurement Change the Public Sector's Purchasing Behaviour? *Journal of Information Science and Technology*.

Lindskog, H., Brege, S., & Brehmer, P.-O. (2012). Corruption in public procurement and private sector purchasing. *Journal of Organisational Transformation and Social Change*.

Lindskog, H., Brege, S., & Brehmer, P.-O. (2013). Conflicts in Public Procurement. *Operations Research and Decisions*.

Lindström, H., Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2020). How Green Public Procurement can drive conversion of farmland: An empirical analysis of an organic food policy. *Ecological Economics*.

- Lindström, H., Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2022). Green public procurement: An empirical analysis of the uptake of organic food policy. *Journal of Purchasing and Supply Management*.
- Lingegård, S., Alkan Olsson, J., Kadefors, A., & Uppenberg, S. (2021). Sustainable Public Procurement in Large Infrastructure Projects – Policy Implementation for Carbon Emission Reductions. *Sustainability*.
- Lingegård, S., Havenvik, M., & Eriksson, P.-E. (2021). Circular Public Procurement through Integrated Contracts in the Infrastructure Sector. *Sustainability*.
- Lozano, R., Santos, F., & Barreiro-Gen, M. (2022). Developing a harmonic sustainable public procurement framework. *Environment, Development and Sustainability*.
- Lunander, A., & Lundberg, S. (2009). Design, Implementation, and Outcome in Combinatorial Public Procurement Auctions. *Journal of Public Procurement*.
- Lunander, A., & Lundberg, S. (2012). Combinatorial Auctions in Public Procurement. *Journal of Public Procurement*.
- Lunander, A., & Lundberg, S. (2012). Different design – different cost: An empirical analysis of combinatorial public procurement bidding of road maintenance. *Journal of Public Procurement*.
- Lunander, A., & Lundberg, S. (2013). Bids and costs in combinatorial and noncombinatorial procurement auctions—evidence from procurement of public cleaning contracts. *Contemporary Economic Policy*.
- Lundberg, J. (2017). On cartel detection and Moran's I. *Letters in spatial and resource sciences*.
- Lundberg, S., & Lunander, A. (2012). Combinatorial Auctions in Public Procurement: Experiences from Sweden. *Journal of Public Procurement*.
- Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2011). The Pivotal nature of award methods in green public procurement. *Environmental Economics*.
- Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2013). Green Public Procurement as an Policy Instrument: Cost Effectiveness. *Environmental Economics*.
- Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2018). Green public procurement and multiple environmental objectives. *Economia e Politica Industriale*.
- Lundberg, S., Marklund, P.-O., & Strömbäck, E. (2016). Is Environmental Policy by Public Procurement Effective? *Public Finance Review*.
- Lundberg, S., Marklund, P.-O., Strömbäck, E., & Sundström, D. (2015). Using public procurement to implement environmental policy: an empirical analysis. *Environmental Economics and Policy Studies*.

- Lundell, B., Gamalielsson, J., Katz, A., & Lindroth, M. (2022). Data processing and maintenance in different jurisdictions when using a SaaS solution in a public sector organisation. *eJournal of eDemocracy & Open Government*.
- Mandell, S., & Brunes, F. (2011). Quantity Choice in Unit Price Contract Procurements. *Journal of Transport Economics and Policy*.
- Mandell, S., & Nyström, J. (2013). Too much balance in unbalanced bidding. *Studies in Microeconomics*.
- Martin, H., Martin, R., & Zukauskaitė, E. (2019). The multiple roles of demand in new regional industrial path development: A conceptual analysis. *Environment and Planning*.
- Meriläinen, J., & Tukiainen, J. (2019). Public Procurement versus Laissez-Faire: Evidence from Household Waste Collection. *CESifo Economic Studies*.
- Moe, C., & Päivärinta, T. (2011). Challenges in information systems procurement in the public sector. *Electronic Journal of e-Government*.
- Molander, P. (2014). Public procurement in the european union: The case for national threshold values. *Journal of Public Procurement*.
- Molander, S. (2018). Changing roles and new perspectives: towards market orientation in public transport. *Transportation*.
- Molander, S., Fellesson, M., & Friman, M. (2018). Market Orientation in Public Service: A comparison between buyers and providers. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*.
- Molin, E., Martin, M., & Björklund, A. (2021). Addressing Sustainability within Public Procurement of Food: A Systematic Literature Review. *Sustainability*.
- Nilsson Vestola, E., Eriksson, P.-E., Larsson, J., & Karrbom Gustavsson, T. (2021). Temporary and permanent aspects of project organizing – operation and maintenance of road infrastructure. *International Journal of Managing Projects in Business*.
- Norbäck, M., & Zapata Campos, M. (2022). The market made us do it: Public procurement and collaborative labour market inclusion governance from below. *Social Policy & Administration*.
- Nyström, J., & Mandell, S. (2019). Skew to win, not to profit: unbalanced bidding among informed bidders. *Journal of Public Procurement*.
- Nyström, J., Nilsson, J.-E., & Börjesson, M. (2019). Delay Fees in the Procurement of Construction Projects. *Journal of Transport Economics and Policy*.
- Olsson, D., & Öjehag-Pettersson, A. (2020). Buying a sustainable society: the case of public procurement in Sweden. *International Journal of Justice and Sustainability*.

- Olsson, D., Öjehag-Pettersson, A., & Granberg, M. (2021). Building a sustainable society: Construction, Public Procurement Policy and 'Best Practice' in the European Union. *Sustainability*.
- Osipova, E., & Eriksson, P.-E. (2009). The effects of procurement procedures on joint risk management. *International Journal of Project Organisation and Management*.
- Palm, J., & Backman, F. (2017). Public procurement of electric vehicles as a way to support a market: examples from Sweden. *International Journal of Electric and Hybrid Vehicles*.
- Paulsson, A. (2018). Making the sustainable more sustainable: public transport and the collaborative spaces of policy translation. *Journal of Environmental Policy and Planning*.
- Pircher, B. (2020). EU public procurement policy: the economic crisis as trigger for enhanced harmonisation. *Journal of European Integration*.
- Pircher, B. (2022). EU public procurement policy during Covid-19: A turning point for legitimate EU governance? *Politics and Governance*.
- Richardson, M., Landerdahl Stridsberg, S., & Wamala Andersson, S. (2022). Evidence-related requirements in Swedish public sector procurement of health and welfare technologies – a systematic review. *BMC Health Services Research*.
- Rönnbäck, Å. (2012). Quality in the public procurement process. *The TQM Journal*.
- Safi, M., Sundquist, H., & Karoumi, R. (2015). Cost-Efficient Procurement of Bridge Infrastructures by Incorporating Life-Cycle Cost Analysis with Bridge Management Systems. *Journal of Bridge Engineering*.
- Sattari, S., Kordestani, A., Oghazi, P., & Hajighasemi, A. (2022). Socially responsible ideas among Swedish public procurers: An exploratory study. *Journal of Innovation & Knowledge*.
- Shanks, E., Backe-Hansen, E., Eriksson, P., & Lausten, M. (2021). Privatisation of residential care for children and youth in Denmark, Finland, Norway, and Sweden. *Nordisk välfärdsforskning*.
- Spagnolo, G. (2012). Reputation, competition, and entry in procurement. *International Journal of Industrial Organization*.
- Spohr, J., Wikström, K., & Eriksson, K. (2021). Towards collaborative infrastructure procurement. *Public Money & Management*.
- Sporrong, J. (2011). Criteria in Consultant Selection. *Australasian Journal of Construction Economics and Building*.
- Sporrong, J., & Kadefors, A. (2014). Municipal consultancy procurement: new roles and practices. *Building Research & Information*.
- Stake, J. (2017). Evaluating quality or lowest price: Consequences for small and medium-sized enterprises in public procurement. *Journal of Technology Transfer*.

- Stenius, K., & Storbjörk, J. (2020). Balancing welfare and market logics: Procurement regulations for social and health services in four Nordic welfare states. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*.
- Sundstrand, A. (2013). Krav avseende vinstsyfte i offentliga upphandlingar. *Juridisk Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2013). Offentliga kontrakt – möjlighet till undantag från EU:s primärrätt. *Förvaltningsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2014). Offentlig upphandling och korruption. *Juridisk Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2014). Offentliga kontrakt – rättsmedlen i primärrätten. *Förvaltningsrättslig Tidskrift*.
- Tagesson, T., Andersson Glinatsi, N., & Prah, M. (2015). Procurement of audit services in the municipal sector: the impact of competition. *Public Money & Management*.
- Troje, D. (2021). Policy in Practice: Social Procurement Policies in the Swedish Construction Sector. *Sustainability*.
- Troje, D. (2023). Social Sustainability in Projects: Using Social Procurement to Create Employment in the Swedish Construction Sector. *Project Management Journal*.
- Troje, D., & Andersson, T. (2020). As above, not so below: developing social procurement practices on strategic and operative levels. *Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal*.
- Troje, D., & Gluch, P. (2019). Populating the social realm: new roles arising from social procurement. *Construction Management and Economics*.
- Troje, D., & Gluch, P. (2020). Beyond Policies and Social Washing: How Social Procurement Unfolds in Practice. *Sustainability*.
- Troje, D., & Kadefors, A. (2018). Employment requirements in Swedish construction procurement - institutional perspectives. *Journal of Facilities Management*.
- Trygged, S. (2020). Staff Under New Market Rules: A Case Study of a Group Home for People with Intellectual Disabilities in Sweden. *Journal of Sociology & Social Welfare*.
- Turrini, A., Aáddezio, L., Maccati, F., Davy, B., Arber, S., Davidson, K., . . . Lumbers, M. (2010). The Informal Networks in Food Procurement by Older People: A Cross European Comparison. *Ageing International*.
- Uttam, K., & Roos, C. (2015). Competitive dialogue procedure for sustainable public procurement. *Journal of Cleaner Production*.
- Varnäs, A., Balfors, B., & Faith-Ell, C. (2009). Environmental Consideration in procurement of construction contracts: current practice, problems and opportunities in green procurement in the Swedish construction industry. *Journal of Cleaner Production*.

- Walker, D., & Jacobsson, M. (2014). A rationale for alliancing within a public-private partnership. *Engineering Construction and Architectural Management*.
- Walldius, Å., Sundblad, Y., Bengtsson, L., Sandblad, B., & Gulliksen, J. (2009). User certification of workplace software: assessing both artefact and usage. *Behaviour and Information Technology*.
- Warsame, A. (2013). Framework for Quality Improvement of Infrastructure Projects. *Journal of Civil Engineering and Architecture*.
- Wedin Hansson, L., & Johansson, S. (2017). Institutional Incentives for Sustainable Public Procurement : a Case Study of Sustainability Considerations in the Swedish Construction Sector. *The Public Procurement Law Review*.
- Wendt-Rasch, L. (2021). Chemical requirements in Swedish municipal green public procurement: Challenges and opportunities. *Journal of Cleaner Production*.
- Wihlman, T., Sandmark, H., & Hoppe, M. (2013). Innovation policy for welfare services in a Swedish context. *Scandinavian Journal of Public Administration*.
- Winblad, U., Blomqvist, P., & Karlsson, A. (2017). Do public nursing home care providers deliver higher quality than private providers? Evidence from Sweden. *BMC Health Services Research*.
- Witzell, J. (2019). Physical planning in an era of marketization: conflicting governance perspectives in the Swedish Transport Administration. *European Planning Studies*.
- Åberg, S., & Bengtsson, A. (2015). Does CERN procurement result in innovation? *The European Journal of Social Science Research*.
- Åström, K., & Bröchner, J. (2007). Imitating private business in public procurement: Swedish 'affärsmässigt'. *Journal of Public Procurement*.
- Åström, K., & Wedin Hansson, L. (2008). Court decisions in public procurement: Delineating the grey zone. *Scandinavian Studies In Law*.
- Öjehag-Pettersson, A., & Granberg, M. (2019). Public Procurement as Marketisation: Impacts on Civil Servants and Public Adm. in Sweden. *Scandinavian Journal of Public Administration*.

Rapporter

- Adam, I., Fazekas, M., Kazmina, Y., Teremy, Z., Tóth, B., Rosario Villamil, I., & Wachs, J. (2021). *Public procurement cartels: A systematic testing of old and new screens*. Government Transparency Institute.
- Ahlberg, K. (2014). Kunde bättre upphandling ha förhindrat tågstrejken. i A. Persson, & L. Ryberg-Welander, *Festskrift till Catharina Calleman: I rättens utkanter*. Iustus förlag.

- Ahlberg, K., & Bruun, N. (2016). Transparens, likabehandling och kollektivavtalsenliga villkor vid offentlig upphandling – en svårlöst ekvation. i B. Mulder, M. Jenum Hotvedt, M. Nesvik, & T. Løkken Sundet, *Sui generis: Festskrift till Stein Evju*. Universitetsforlaget.
- Aldenlöv, J., Bergquist, B., Eriksson, P.-E., & Söderholm, P. (2017). *Public procurement of railway infrastructure maintenance – a literature review*. Proceedings of the 9th Nordic conference on construction, economics, and organization.
- Aldenlöv, J., Bergquist, B., Karrbom Gustavsson, T., Söderholm, P., & Eriksson, P.-E. (2018). *Quality and innovation in public procurement of railway infrastructure maintenance*. Luleå universitet.
- Aldenlöv, J., Bergquist, B., Karrbom Gustavsson, T., Söderholm, P., & Eriksson, P.-E. (2020). *Offentlig upphandling av järnvägsunderhåll*. Trafikverket.
- Andersson, C., Carlén, B., Dahlqvist, A., Mandell, S., & Marklund, P. (2020). *Miljö, ekonomi och politik 2020 – Upphandling med klimathänsyn*. Konjunkturinstitutet.
- Andersson, F. (2020). *Konkurrens och offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Andersson, F., & Jordahl, H. (2011). *Hinder och drivkrafter för tjänsteinnovation i offentlig sektor – Outsourcing av offentligt finansierade tjänster*. Tillväxtanalys.
- Andersson, F., Jordahl, H., & Josephson, J. (2019). *Outsourcing Public Services: Contractibility, Cost, and Quality*. CESifo economic studies.
- Antonsson, A.-B., & Christensson, B. (2011). *Upphandling av asbestsanering – En strategi för att säkerställa säker och seriös asbestsanering*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Antonsson, A.-B., & Schmidt, L. (2008). *Upphandling av städtjänster – En kartläggning av upphandlarens och entreprenörers syn på arbetsmiljökrav*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Anxo, D., Ericson, T., & Karlsson, M. (2017). *Metoder för att utvärdera sysselsättningskrav vid offentlig upphandling - en översikt*. Konkurrensverket.
- Bengtsson, M., Braunerhjelm, P., Eklund, J., Folke, O., & Hettne, J. (2013). *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris*. Santérus Förlag.
- Bergman, M. (2008). *Offentlig upphandling och offentliga inköp*. Konkurrensverket.
- Bergman, M. (2013). *Upphandling och kundval av välfärdstjänster – en teoribakgrund*. Entreprenörsskapsforum.
- Bergman, M. (2014). *Goda år på ålderns höst?: En ESO-rapport om konkurrens i äldreomsorgen*. Fritzes.
- Bergman, M. (2022). *Upphandlingstillsynens konsekvenser*. Konkurrensverket.
- Bergman, M., & Lundberg, S. (2009). *Att utvärdera anbud: utvärderingsmodeller i teori och praktik*. Konkurrensverket.

- Bergman, M., & Lundberg, S. (2013). Sourcing for government goods and services: Theory and evidence from Swedish Cities and Municipalities. i G. Albano, K. Snider, & K. Thai, *Charting a Course in Public Procurement Innovation and Knowledge Sharing*. PrAcademic Press.
- Bergman, M., & Stake, J. (2010). *Samordnade ramavtal: en empirisk undersökning*. Konkurrensverket.
- Bergman, M., & Stake, J. (2013). Budspredning och transaktionskostnader inom offentlig upphandling. *Ekonomisk debatt*.
- Bergman, M., Indén, T., Lundberg, S., & Madell, T. (2011). *Offentlig upphandling: på rätt sätt och till rätt pris*. Studentlitteratur.
- Bergman, M., Lunander, A., & Lundberg, S. (2017). *Scoring Rules and Price-Quality Correlation in Public Procurement Auction Data*. Konkurrensverket.
- Bergman, M., Lundberg, J., Lundberg, S., & Stake, J. (2015). *Using spatial econometrics to test for collusive behavior in procurement auction data*. Umeå universitet.
- Bergman, M., Lundberg, S., & Spagnolo, G. (2012). *Public Procurement and Non-contractible Quality: Evidence from Elderly Care*. Umeå universitet.
- Bobilev, R., Guglielmo, A., Paltseva, E., & Spagnolo, G. (2015). *Public Procurement Thresholds and Data in Sweden*. Konkurrensverket.
- Bogojevic, S., Groussot, X., & Hettne, J. (2019). *Discretion in EU Public Procurement Law*. Bloomsbury Publishing.
- Borg, L., & Lind, H. (2014). *Framework for Structuring Procurement Contracts*. KTH.
- Boström, M., Börjesson, N., Gilek, M., Jönsson, A., & Karlsson, M. (2011). *Towards responsible procurement in relation to chemical risks in textiles? Findings from an interview study*. Södertörns högskola.
- Bowsher, M., Friton, P., Lalonde, P., Sundstrand, A., & Yukins, C. (2023). *International Procurement Developments in 2022: New Perspectives in Global Procurement*. Gov. Contr. Year in Rev. 59, GWU Legal Studies Research Paper No. 2023-11, GWU Law School Public Law Research Paper No. 2023-11.
- Broms, R., Dahlström, C., & Fazekas, M. (2017). *Procurement and competition in Swedish municipalities*. Göteborg universitet.
- Brunklaus, B., Wickman, C., Norling, M., & Börjesson, E. (2022). *Cirkulär ekonomi, offentlig upphandling och ökad resurseffektivitet: Miljömässiga och sociala effekter av resursflöden i Malmö Stad*. RISE.
- Bruun, N., & Ahlberg, K. (2012). *Public Procurement and Labour Rights*. Third FORMULA Conference.

- Brännlund, R., Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2011). *Assessment of Green Public Procurement as a Policy Tool: Cost-efficiency and Competition Considerations*. Umeå universitet.
- Bröchner, J., & Granberg, M. (2018). *Klokare upphandling*. Karlstads universitet och Chalmers tekniska högskola.
- Dalhammar, C., & Leire, C. (2012). *Miljöanpassad upphandling och innovationsupphandling som styrmedel*. Lunds universitet.
- Dalhammar, C., Naoko, T., Långström, P., & Stuijt, C. (2011). *Upphandling och konkurrenskraft: En utvärdering av potentialen för innovationsupphandling med inriktning mot systemlösningar inom energi- och miljöområdet*. Lunds universitet.
- Edquist, C. (2014). *Offentlig upphandling och innovation*. Konkurrensverket.
- Edquist, C. (2015). *Innovation-related Public Procurement as a Demand-oriented Innovation Policy Instrument*. Lunds universitet.
- Edquist, C. (2019). *Funktionsupphandling för innovation, välfärd och miljö*. Konkurrensverket.
- Edquist, C., & Zabala, J. (2012). *Pre-Commercial Procurement: a demand or supply policy instrument in relation to innovation?* Lunds universitet.
- Edquist, C., & Zabala, J. (2012). *Why Pre-Commercial Procurement is not Innovation Procurement*. Lunds universitet.
- Edquist, C., Vonortas, N., Zabala, J., & Edler, J. (2009). *Public Procurement for Innovation*. Edward Elgar Publishing.
- Edwardsson, E., & Moius, D. (2009). *Effektivare offentlig upphandling – problem och åtgärder ur ett rättsekonomiskt perspektiv*. Konkurrensverket.
- Ek Österberg, E. (2016). *Marknadsidéer i själva verket – Trafikverket och den renodlade beställarrollen*. Södertörns högskola.
- Ek Österberg, E. (2020). Att styra med upphandling – staten som marknadsaktör. i P. Ehn, & G. Sundström, *Statlig förvaltningspolitik för 2020-talet*. Statskontoret.
- Ek Österberg, E., Gillberg, N., Norbäck, M., Zapata, P., & Zapata Campos, M. (2022). *Local government as employer, procurer, and entrepreneur in labour market integration*. Göteborgs universitet.
- Ek Österberg, E., Norbäck, M., Zapata, P., & Zapata Campos, M. (2021). *Kommunen som upphandlare, entreprenör och arbetsgivare i arbetsmarknadsintegration av utrikesfödda*. Göteborgs universitet.
- Englund, P., Anundsen, A., Bergman, M., & Määttä, N. (2021). *Nordic Housing markets and policies*. Nordiska ministerrådet.

- Engström, A., Salehi-Sangari, E., & Wallström, Å. (2009). *Implementation of Public e-Procurement in Swedish Government Entities*. Proceedings of the International Multiconference on Computer Science and Information Technology.
- Engström, A., Salehi-Sangari, E., & Wallström, Å. (2015). *Elektronisk upphandling – En analys av fördelar, nyttor, utmaningar och hinder*. Konkurrensverket.
- Eriksson, P.-E., & Hane, J. (2014). *Entreprenadupphandlingar – Hur kan byggherrar främja effektivitet och innovation genom lämpliga upphandlingsstrategier?* Konkurrensverket.
- Eriksson, P.-E., & Lind, H. (2015). *Hur undviker man att bli lurad?: Metoder att motverka "Moral hazard" vid upphandling inom byggsektorn*. KTH.
- Eriksson, P.-E., & Westerberg, M. (2009). *Effects of procurement on construction project performance: A survey of Swedish construction clients*. International Conference on Management of Technology: 05/04/2009-09/04/2009.
- Eriksson, P.-E., Volker, L., Kadefors, A., & Larsson, J. (2018). *Efficiency and innovation in infrastructure projects - Four types of collaborative procurement strategies in Sweden and the Netherlands*. OECD.
- Fazekas, M., & Tóth, B. (2016). *Assessing the potential for detecting collusion in Swedish public procurement*. Konkurrensverket.
- Furusten, S. (2015). *Dåliga kunder gör bra affärer!: Ett dilemma i offentlig upphandling*. Liber.
- Granheimer, K., Eriksson, P.-E., & Karrbom Gustavsson, T. (2021). *Public procurement of engineering services*. Proceedings of the 37th Annual ARCOM Conference, ARCOM 2021.
- Hansson, L. (2011). *Public Procurement at the Local Government Level – Actor roles, discretion and constraints in the implementation of public transport goals*. Linköpings universitet.
- Hasselgren, B., & Soliman, S. (2007). *Effektiv offentlig upphandling – Konkurrensverkets verksamhetsinriktning inom upphandlingsområdet – Rapport till konkurrensverkets inför överföringen av verksamheten vid Nämnden för Offentlig Upphandling till Konkurrensverket*. Konkurrensverket.
- Hedborg, S., & Rosander, L. (2018). *Public clients' possibilities to initiate sustainable change*. Proceedings of the 34th Annual ARCOM Conference, ARCOM 2018.
- Hettne, J. (2013). *Strategic Use of Public Procurement – Limits and Opportunities*. Svenska institutet för europapolitiska studier.
- Hettne, J., & Montin, S. (2018). *Politik och juridik inom offentlig upphandling*. Statsvetenskaplig tidskrift.
- Hettne, J., Bogojevic, S., & Groussot, X. (2019). *The Age of Discretion: Understanding the Scope and Limits of Discretion in EU Public Procurement Law*. i S. Bogojevic, X. Groussot, & J. Hettne, *Discretion in EU Public Procurement Law*. Hart Publishing.

- Indén, T. (2012). Anmälan av Andrea Sundstrand, Offentlig upphandling – primärrättens reglering av offentliga kontrakt. *Juridisk Tidskrift*.
- Indén, T. (2013). Modernising the Swedish Procurement Legislation: Reform Proposals. *European Procurement and Public Private Partnership Law Review*.
- Indén, T., & Lundberg, J. (2018). *Offentlig upphandling, kvalificering och ekonomisk ställning*. Konkurrensverket.
- Indén, T., & Naundrup Olesen, K. (2012). Legal aspects of public private innovation. *European Procurement and Public Private Partnership Law Review*.
- Indén, T., Lindström, H., & Lundberg, S. (2014). *Överprövning av offentliga upphandlingar – En intervjustudie om skillnader mellan LOU och LUF*. Konkurrensverket.
- Johansson, T., Siverbo, S., & Camén, C. (2014). *Offentliga organisationers styrning av privata utförare*. Karlstad University Press.
- Jordahl, H. (2008). *Privat produktion av offentligt finansierade tjänster*. IFN.
- Jörgen, Hettne. (2013). Legal analysis of the possibilities of imposing requirements in public procurement that go beyond the requirements of EU law: Bilaga 12 till SOU 2013:12. i *Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling*. Fritzes.
- Kadefors, A., Lingegård, S., Uppenberg, S., Alkan Olsson, J., & Balian, D. (2019). *Public procurement for carbon reduction in infrastructure projects - an international overview*. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, Proceedings SBE19 Graz Sustainable Built Environment Conference 2019.
- Kadefors, A., Uppenberg, S., Alkan Olsson, J., Balian, D., & Lingegård, S. (2019). *Procurement Requirements for Carbon Reduction in Infrastructure Construction Projects – An International Case Study*. KTH.
- Karlsson Westergren, C. (2019). *Korruptionsdomar och offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Karlsson Westergren, C. (2023). *Avtalsuppföljning inom offentlig upphandling – säkerställer konkurrens och avtalad kvalitet till avtalat pris*. Konkurrensverket.
- Karrbom Gustavsson, T., Aldenlöv, J., & Eriksson, P.-E. (2018). *Procurement of Railway Maintenance: Collaboration for Innovation*. Thirty-Fourth Annual Conference 2018 September 3-5 Belfast: Working Papers, Association of Researchers in Construction Management (ARCOM), 2018, s. 184-193.
- Karrbom Gustavsson, T., Kadefors, A., Lingegård, S., Laedre, O., Klakegg, O., Olsson, N., & Larsson, J. (2019). *Procurement Research: Current state and future challenges in the Nordic countries*. 10th Nordic Conference on Construction Economics and Organization.
- Khan, J., Aldenius, M., Norinder, H., Palm, J., & Backman, F. (2017). *Grön offentlig upphandling i transportsektorn*. Lunds universitet.

- Kinell, G., & Söderqvist, T. (2011). *Ekonomisk värdering med scenariometoder – En vägledning som stöd för genomförande och upphandling*. Naturvårdsverket.
- Knutsson, H., & Thomasson, A. (2017). Lär av upphandlingen och ta marknaden i handen . i J. Syssner, S. Häggroth, & U. Ramberg, *Att äga framtiden*. Centrum för kommunstrategiska studier (CKS).
- Knutsson, H., & Thomasson, A. (2017). *Utveckling genom lärande upphandling – Intermediärens roll i upphandling av komplexa välfärdstjänster*. Nationella kommunforskningsprogrammets rapportserie.
- Konkurrensverket. (2008). *Upphandling av avfallstjänster*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2011). *Fallgropar vid entreprenadupphandlingar*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2011). *Mat och marknad – offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2011). *Upphandlingsreglerna – en introduktion*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2014). *Överprövning av offentliga upphandlingar – Siffror och fakta*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2015). *Allmännyttans upphandling av bostadsbyggande – Anbudskonkurrens och utveckling*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2015). *Hylläkare i primärvården – En kartläggning av landstingens upphandlingar och kostnader*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2015). *Offentlig upphandling av mat – En kartläggning av Sveriges offentliga upphandling av livsmedel och måltidstjänster*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2018). *Dela upp eller motivera i upphandlingen – Rapport om motiveringsskyldigheten i LOU*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2020). *Korruption och osund konkurrens i offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2020). *Nyttja konkurrensen vid offentliga upphandlingar*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2020). *Regioners upphandlingar av vårdpersonal*. Konkurrensverket.
- Konkurrensverket. (2023). *Offentlig upphandling – konkurrens i kristider*. Konkurrensverket.
- Larsson, M., Gransted, A., & Thomsson, O. (2012). Sustainable Food System – Targeting ProductionMethods, Distribution or Food Basket Content? i M. Larsson, *Towards a Sustainable Food System: Entrepreneurship, Resilience and Agriculture in the Baltic Sea Region*. KTH.
- Lidestam, H. (2008). *Offentlig upphandling av busstransporter – En kartläggning av tidigare forskning*. Linköpings universitet.

- Lidestam, H. (2009). *Evaluating the public procurement of bus transports in terms of emissions and costs*. Book of abstracts Bonn July 5-8, 2009.
- Lidestam, H., & Abrahamsson, M. (2010). *Optimerad offentlig upphandling av busstjänster: Miljökonsekvenser av dagens detaljerade upphandling av busstrafik*. Linköpings universitet.
- Lind, H. (2021). Tvivelaktig teori bidrar till upphandlingsproblem. *Ekonomisk debatt*.
- Lindahl Toftegaard, E. (2020). *Offentlig upphandling: LOU och upphandlingsprocessen*. Studentlitteratur.
- Lindahl Toftegaard, E. (2020). *Upphandling och idéburen välfärd – analys*. JP Infonet AB.
- Lindenberg, K., & Ryding, S.-O. (2020). *Upphandlingskriterier för cirkulära produkter Del 1. Dagsläge, hinder och möjligheter*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Lindenberg, K., & Ryding, S.-O. (2020). *Upphandlingskriterier för cirkulära produkter Del 2. Kartläggning av cirkulära upphandlingskriterier*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Lindskog, H. (2008). *Public Procurement and the Development of the Swedish Telecommunications Market*. Linköpings universitet.
- Lindskog, H., Brege, S., & Brehmer, P.-O. (2012). How Can Public Procurement Influence Business and Social Development? i G. Papanikos, *Economic Essays*. ATINER.
- Lindskog, H., Mercier-Laurent, E., & Boulanger, D. (2016). *Knowledge Management applied to Electronic Public Procurement*. IFIP Advances in Information and Communication Technology.
- Lindström, H. (2021). *Food for Thought - Essays on Green Public Procurement the Market for Organic Food*. Umeå universitet.
- Lindström, H., & Lundberg, S. (2022). *Att upphandla med miljöhänsyn – när, hur och varför?* Konkurrensverket.
- Lindström, N., & Röcklinsberg, H. (2013). School meals: bridging the gap between citizen expectation, procurement skills and legislation. i H. Röcklinsberg, & P. Sandin, *Ethics of consumption: the citizen, the market and the law*. Wageningen Academic Publishers.
- Lunander, A. (2010). *En logisk fälla – Relativ poängsättning av pris vid anbudsutvärdering i offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Lundberg, J. (2018). *Cartel detection in public procurement – Evaluation of econometric methods*. Umeå universitet.
- Lundberg, J., & Lundberg, S. (2020). *Att utvärdera mot pris och kvalitet Om utvärderingsmodeller, delaktighet & tillgänglighet*. Umeå Universitet.
- Lundberg, S., & Marklund, P.-O. (2013). *Offentlig upphandling eller gröna nedköp?: En ESO-rapport om miljöpolitiska ambitioner*. Fritzes.

- Lundberg, S., Arve, M., Bergman, M., & Henriksson, L. (2022). *Konjunkturrådets rapport 2022: Offentlig upphandling – i gränslandet mellan ekonomi och juridik*. SNS.
- Lundberg, S., Marklund, P.-O., & Brännlund, R. (2009). *Miljöhänsyn i offentlig upphandling – Samhällsekonomisk effektivitet och konkurrensbegränsande överväganden*. Konkurrensverket.
- Lundell, B. (2014). E-Governance in Public Sector ICT Procurement: What is Shaping Practice in Sweden? i S. Coughlan, *Research On Open Innovation: A collection of papers on Open Innovation from leading researchers in the field*. OpenForum Europe Limited.
- Lundvall, K., & Pedersen, K. (2011). *Osund strategisk anbudsgivning i offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Lundvall, K., Ballebye Okholm, H., Marcusson, M., Jespersen, S., & Egede Birkeland, M. (2009). *Can public procurement spur innovations in health care?* Vinnova.
- Lundvall, K., Tops, J., & Ballebye Olesen, H. (2008). *What can public procurers learn from private*. Konkurrensverket.
- Madell, T. (2007). Konkurrenspräglad dialog – ett alternativ vid offentligt–privat partnerskap? i Ö. Edström, G. Granström, T. Madell, T. Indén, & K. Löfwall, *Svensk rätt i EU: en antologi*. Iustus.
- Madell, T. (2010). *Finns det behov av att utvidga talerätten, stärka tillsynen samt införa sanktionsmöjligheter i LOV?* Konkurrensverket.
- Madell, T. (2012). Frihet är det bästa ting: några tankar kring LOV. L. Ryberg-Welander, & K. Alexius, *Rätt, social utsatthet och samhällligt ansvar: festskrift till Anna Hollander*. Norstedts.
- Molander, P. (2009). *Regelverk och praxis i offentlig upphandling*. Fritzes.
- Moldén, R. (2009). Public procurement and competition law from a swedish perspective - some proposals for better interaction. *Europarättslig Tidskrift*.
- Morawetz, F. (2019). *Avbrutna upphandlingar – Ansvar i gränslandet mellan privat och offentlig rätt*. Lunds Universitet.
- Nilsson, J.-E. (2008). *Upphandling, avtalsutformning och innovationer*. Konkurrensverket.
- Nilsson, J.-E. (2012). *Procurement and contract design in the construction industry... not one size fits all*. OECD.
- Nilsson, J.-E., Nyström, J., & Svanberg, L. (2021). *Vikten av att följa upp kommunal upphandling av beläggningsunderhåll*. Statens väg- och transportforskningsinstitut.
- Norefjäll, F., Rex, E., Nilsson, A., & Möller, C. (2020). *Upphandling och cirkulär ekonomi*. RISE.
- Nyberg, S., Kelman, S., Spagnolo, G., Arrowsmith, S., & Wijkman, A. (2012). *The Cost of Different Goals of Public Procurement*. Konkurrensverket.

- Nyström, J. (2018). *Förbättrad Produktivitet inom Anläggningssektorn – Studier om Upphandling och Kontraktstyrning*. Trafikverket.
- Olander, S. (2014). Performance-Based Contracts for Road Projects. *Construction Management and Economics*.
- Olsson, D., & Öjehag-Pettersson, A. (2019). *The Politics of Public Procurement: A Critical Analysis of Emerging Strategies in Europe*. Public Procurement: Humdrum Bureaucratic Beast or Vital Instrument for Social Change?
- Rosander, L., & Kadefors, A. (2019). *From Project to Policy: Implementing a Collaborative Procurement Strategy in a Public Client Organization*. Proceedings of the 35th Annual ARCOM Conference.
- Ryding, S.-O. (2019). *Upphandla klimatsmart och cirkulärt i ett livcykelperspektiv*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Röcklinsberg, H., Lindström, N., & Persson Osowski, C. (2016). Facilitating decision making in public procurement of food through digital tools. i A. Olsson, S. Araújo, & F. Vieira Wageningen, *Food futures: ethics, science and culture*. Wageningen Academic Publishers.
- Salo, I., & Svenson, O. (2016). *Offentlig upphandling och miljöpåverkan: Beteendevetenskapligt beslutsperspektiv på upphandlingsprocessen*. Naturvårdsverket.
- Sandin, C., Hägglund, T., Wigert, M., Svensson, L., Östling, J., Ollvik Aasa, K., . . . Johansson, K. (2021). *Obalanserad budgivning - Basunderhåll väg*. Trafikverket.
- SOU 2011:73. (2011). *På jakt efter den goda affären – analys och erfarenheter av den offentliga upphandlingen*. Fritzes.
- SOU 2012:12. (2013). *Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling*. Fritzes.
- Spagnolo, G. (2009). *Open Issues in Public Procurement*. Konkurrensverket.
- Spagnolo, G. (2020). *Cost Overrun and Procurement Competence in Sweden*. SNS.
- Stake, J. (2015). *Essays on quality evaluation and bidding behavior in public procurement auctions*. Örebro Universitet.
- Sundstrand, A. (2007). Nya bestämmelser om offentlig upphandling, del 3. *Ny Juridik*.
- Sundstrand, A. (2008). Nya bestämmelser om upphandling av lokaltrafik. *Ny Juridik*.
- Sundstrand, A. (2009). *Public Procurement – procurement outside the EC-directives*. University of Nottingham.
- Sundstrand, A. (2010). *Offentlig upphandling : LOU och LUF*. Studentlitteratur.
- Sundstrand, A. (2010). Procurement in the utilities sector. *Law in transition*.

- Sundstrand, A. (2012). Offentlig upphandling – primärrättens reglering av offentliga kontrakt. *Förvaltningsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2013). Aktuella frågor om offentlig upphandling. *Europarättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2013). Fråga om krav på viss information i offentlig upphandling är förenligt med unionsrätten. *Europarättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2013). *Författningssamling i Offentlig upphandling 1:13*. Karnov Group.
- Sundstrand, A. (2013). *Offentlig upphandling : en introduktion*. Studentlitteratur.
- Sundstrand, A. (2014). HFD 2013 ref. 31. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2014). Jäv och self-cleaning i offentlig upphandling. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2015). Offentliga byggentreprenadekontrakt – odelbara kontrakt och hyresundantaget. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2015). Sociala hänsyn i offentlig upphandling – en introduktion. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2016). Icke-vinstdrivande organisationer och offentlig upphandling. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2018). Ett bestämt gränsöverskridande intresse. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2018). Offentlig upphandling och sponsring. *Upphandlingsrättslig Tidskrift*.
- Sundstrand, A. (2018). *Public procurement and labor conditions in Sweden*. The 8th International Public Procurement Conference, Arusha, Tanzania, August 8 - 10, 2018.
- Sundstrand, A., Bowsher, M., & Yukins, C. (2018). *International procurement developments in 2017 - part 1: Tale of Three Regulatory Regimes -- Dynamic, Distracted and Dysfunctional: Sweden, the United Kingdom and the United States*. 2017; GWU Law School Public Law Research Paper No. 2018-08; GWU Legal Studies Research Paper No. 2018-08.
- Sundström, D. (2016). *On Specification and Inference in the Econometrics of Public Procurement*. Umeå universitet.
- Sundström, D. (2016). *The Competition Effect in a Public Procurement Model – An error-in-variables approach*. Umeå universitet.
- Söderström, M., & Carlsson-Dahlberg, J. (2008). *Behovet av stöd och hjälp till små och medelstora företag vid offentlig upphandling*. Konkurrensverket.
- Tagesson, T., Andersson Glinatsi, N., & Prah, M. (2013). *Upphandling av sakkunniga yrkesrevisorer – vilken påverkan har konkurrensen?* Erfa-rapportserie.

Thomasson, A., & Hettne, J. (2021). Public procurement a vehicle for change. i I. Lapsley, & O. Mattisson, *Managing Public Services*. Routledge.

Tukiainen, J., & Halonen, K.-M. (2020). *Competition and Litigation in Swedish Public Procurement*. Konkurrensverket.

Uttam, K., Balfors, B., & Faith-Ell, C. (2013). Green public procurement (GPP) of construction and building materials. i F. Pacheco-Torgal, L. Cabeza, J. Labrincha, & A. de Magalhães, *Eco-Efficient Construction and Building Materials*. Elsevier Science.

Wedin Hansson, L. (2009). *Going Green – A Study of Public Procurement Regulation*. Lunds universitet.

Wedin Hansson, L. (2010). Public spending and public participation : how is participation effectuated in public procurement. i M. Baier, *Participative aspects of law : a socio-legal perspective*. Lunds universitet.

Wedin Hansson, L., & Johansson, S. (2016). *Hållbar samverkan? : En fallstudie av samverkan i hållbar offentlig byggupphandling*. Lunds universitet.

Wesseling, J., & Edquist, C. (2016). *Public procurement for innovation: lessons from the procurement of a navigable storm surge barrier*. Lunds Universitet.

Wessman, R. (2013). *Upphandlig av IT – inläsningseffekter och möjligheter*. Konkurrensverket.

Winblad, U., Blomqvist, P., Isaksson, D., Olsson, F., & Josefsson, K. (2014). *Den upphandlade äldreomsorgen – En enkätstudie om kommunala tjänstemäns erfarenheter av upphandlad äldreomsorg*. Uppsala universitet.

Adress 103 85 Stockholm
Telefon 08-700 16 00
konkurrensverket@kkv.se

www.konkurrensverket.se